

ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI VAZIRLAR MAҲKAMASINING
ҚАРОРИ**404 2016 — 2020 йилларда Ўзбекистон Республикасида
атроф табиий муҳит мониторинги Дастурини тасдиқ-
лаш тўғрисида**

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистон Республикасида атроф табиий муҳитнинг давлат мониторинги тўғрисидаги низоми тасдиқлаш ҳақида» 2002 йил 3 апрелдаги 111-сон қарорини амалга ошириш мақсадида кейинги 15 йилда республикада мониторингнинг ягона тизими яратилди, атроф табиий муҳитни ифлослантирувчи асосий табиий ва техноген манбаларнинг рўйхати шакллантирилди, ўлчашларни бажаришнинг замонавий методикалари ишлаб чиқилди, экоаналитик лабораторияларнинг моддий-техника базаси модернизация қилинди, мониторинг натижаларини умумлаштириш ва таҳлил қилиш учун Ўзбекистон Республикаси Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси ҳузурида давлат ахборот-таҳлил маркази ташкил этилди.

Ҳозирги вақтда атроф табиий муҳит мониторинги 390 та саноат корхоналарида, 68 та ер усти сув оқимлари пунктларида, 87 та сув ташлама коллекторларида, 1694 та ер ости суви қудуқларида, 74 та булоқларда ва 61 та атмосфера хавосини кузатиш постларида олиб борилмоқда.

Атроф муҳитни муҳофаза қилишга мақсадли йўналтирилган чора-тадбирларнинг амалга оширилиши натижасида атмосфера хавосига ташланадиган ифлослантирувчи моддаларнинг умумий массаси кўрсатиб ўтилган даврда 1,5 бараварга қисқарди, Наманган, Фарғона, Бухоро, Хоразм, Қашқадарё, Сурхондарё, Андижон ва Сирдарё вилоятларининг ўрганилган туманларида сугориладиган ерлар бонитети 0,9 дан 4,7 баллгача ошди.

Шу билан бирга, сув ресурслари ва атмосфера хавосини ифлослантирувчи манбалар мониторинги шуни кўрсатдики, баъзи тозалаш иншоотларида оқова ва ташламаларни тозалаш ишларини амалга ошириш самараси етарли даражада эмас, йирик саноат корхоналари атрофидаги баъзи тупроқлар ифлосланган. Экоаналитик лабораторияларнинг методик ва моддий-техника базаси янада такомиллаштиришни талаб қилади.

Атроф табиий муҳит мониторинги тизимининг иш сифатини янада ошириш ва ифлосланиш даражаси ҳолатини прогноз қилиш ва мунтазам равишда баҳолашни таъминлаш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси **қарор қилади:**

1. 2016 — 2020 йилларда Ўзбекистон Республикасида атроф табиий муҳит мониторинги Дастури иловага мувофиқ тасдиқлансин.

2. Вазирликлар, идоралар, хўжалик бошқаруви органлари, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимликлари тасдиқланган Дастурда назарда тутилган тадбирларнинг ўз вақтида ва сифатли бажарилишини таъминласинлар.

3. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳар йили Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджети параметрларини шакллантиришда тасдиқланган Дастурда белгиланган тадбирларни бажариш учун зарур бўладиган маблағларни вазирликлар ва идораларнинг харажатлар сметасида назарда тутсин.

4. Ўзбекистон Республикаси Иқтисодиёт вазирлиги ва Молия вазирлиги Ўзбекистон Республикасининг 2017 йил ва кейинги йиллар учун Инвестиция дастури параметрларини шакллантиришда тасдиқланган Дастурда белгиланган Ўзбекистон Республикаси Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси лабораторияларининг моддий-техника базасини яхшилаш ишларини молиялаштириш учун бюджет маблағларининг асосланган ҳисоб-китоблар бўйича ажратилишини назарда тутсинлар.

5. Ўзбекистон Республикаси Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси:

вазирликлар, идоралар ва хўжалик бошқаруви органларининг тасдиқланган Дастурда назарда тутилган тадбирларни бажариш бўйича фаолияти мувофиқлаштирилишини;

кейинчалик Соғлиқни сақлаш, экология ва атроф муҳитни муҳофаза қилиш масалалари бўйича Комплекс мажлисларида кўриб чиқиш учун Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига 2016 — 2020 йилларда Ўзбекистон Республикасида атроф табиий муҳит мониторинги Дастури бажарилишининг бориши тўғрисида ярим йиллик ва йил якунлари бўйича ҳисоботларнинг киритилишини таъминласин.

6. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари А.И. Икромов зиммасига юклансин.

**Ўзбекистон Республикасининг
Бош вазири**

Ш. МИРЗИЁЕВ

Тошкент ш.,
2016 йил 23 август,
273-сон

2016 — 2020 йилларда Ўзбекистон Республикасида атроф табиий муҳит мониторинги
ДАСТУРИ

Т/р	Асосий тадбирлар	Амалга ошириш механизми	Бажариш муддатлари	Кутилаётган натижалар	Молиялаштириш ҳажмлари ва манбалари (млн сўм)	Бажарувчилар
1	2	3	4	5	6	7
I. Сув ресурсларини ифлослантирувчи манбалар мониторинги						
1.	Хўжалик юритувчи субъектлар томонидан ташланаётган оқова сувларнинг сифати ва республика шаҳарларида ва бошқа аҳоли пунктларида тозалаш иншоотларининг самарали ишлаши (Назорат қилувчи органлар фаолиятини мувофиқлаштирувчи Республика кенгашининг 2006 йил 11 мартдаги 06-01-01-сон қарори билан тасдиқланган, 2006 йил 6 майдаги 1573-сон билан рўйхатга олинган «Назорат қилувчи органлар томонидан ўтказиладиган, тадбиркорлик субъектлари — юридик шахслар фаолиятини текширишларни мувофиқлаштириш тартиби тўғрисида низом»нинг 4-илловасига мувофиқ) мониторингини олиб бориш.	1) сувдан намуналар олиш, дала тадқиқотларини ўтказиш ва тозалаш иншоотлари ҳолатини ўрганиш; 2) олинган намуналарни лаборатория шароитида таҳлил қилиш ва маълумотларни камерал ишлаш; 3) олинган маълумотларни баҳолаш ва тегишли тадбирларни белгилаш ва амалга ошириш учун натижаларни манфаатдор вазирлик ва идораларга, хўжалик юритувчи субъектларга тақдим этиш; 4) натижаларни электрон маълумотлар базасига киритиш; 5) ҳар чораклик ҳисоботларни тайёрлаш.	Ҳар чоракда	Сув ресурсларининг оқова сувлар билан ифлосланиши ҳолатини ўз вақтида аниқлаш ва хўжалик юритувчи субъектларнинг атроф муҳитга ифлослантирувчи моддаларни чиқариб ташлашда экологик меъёрга риоя этиши юзасидан самарали экологик назоратни таъминлаш. Жойлардаги давлат бошқаруви органларини ва хўжалик юритувчи субъектлар томонидан зарарли моддалар ташламаларининг солиштирма ҳажмини камайтириш бўйича тегишли чораларни қабул қилиш, шунингдек тозалаш иншоотларининг самарадорлигини ошириш бўйича мониторинг маълумотлари билан таъминлаш. Оқова сув ташланадиган жойларда санитария-эпидемиологик ва экологик хавфсиз вазиятни яратишда кўмаклашиш.	Ҳар йили бюджетдан ажратиладиган маблағлар доирасида	Ўзбекистон Республикаси Табиатни муҳофаза қилиш давлат кўмитаси (кейинги ўринларда — Табиатни муҳофаза қилиш давлат кўмитаси деб аталади)
2.	Мазкур Дастурнинг 1-илловасидаги рўйхатга мувофиқ оқова сувларни қабул қилувчи сув ҳавзаларининг суви сифати мониторинги.	1) сувдан намуналар олиш, дала тадқиқотлари ўтказиш; 2) олинган намуналарни лаборатория шароитида таҳлил қилиш ва маълумотларни камерал ишлаш; 3) олинган маълумотларни баҳолаш ва тегишли тадбирларни қабул қилиш ва амалга ошириш учун натижаларни манфаатдор вазирлик ва идораларга, хўжалик юритувчи субъектларга тақдим этиш;	Ҳар чоракда	Сув объектлари сифатига таъсир қилувчи оқова сувларнинг очиқ сув ҳавзаларига таъсирини баҳолаш, салбий таъсир этувчи жараёнларнинг ривожланишини ўз вақтида аниқлаш ва прогноз қилиш ҳамда ушбу жараёнлар зарарли таъсирининг олдини олиш бўйича тадбирлар ишлаб чиқиш. Сув объектларини муҳофаза қилиш ва улардан фойдаланиш соҳасида ўз вақтида бошқарув қарорларини қабул қилиш.	Ҳар йили бюджетдан ажратиладиган маблағлар доирасида	Табиатни муҳофаза қилиш давлат кўмитаси

Т/р	Асосий тадбирлар	Амалга ошириш механизми	Бажариш муддатлари	Қўтилаётган натижалар	Молиялаштириш ҳажмлари ва манбалари (млн сўм)	Бажарувчилар
1	2	3	4	5	6	7
		4) натижаларни электрон маълумотлар базасига киритиш; 5) ҳар чораклик ҳисоботларни тайёрлаш.		Сувнинг ифлосланиш индекси кўрсаткичини яхшилаш.		
3.	Чирчиқ, Оҳангарон, Сирдарё, Норин, Зарафшон, Марғилонсой, Қашқадарё, Сурхондарё дарёлари ҳавзаларида ўзанларни тозалаш ишлари ўтказилаётган дарё ва сойлар сув оқимларининг ҳолати мониторинги.	1) очиқ сув ҳавзалари ўзинини тозалаш ишлари ўтказилаётган участкаларни хатловдан ўтказиш; 2) очиқ сув ҳавзалари ўзинини тозалаш ишлари ўтказиладиган участкаларда дала тадқиқотлари ўтказиш бўйича ҳамкорликда режа-жадвални ишлаб чиқиш ва тасдиқлаш; 3) ўзанларни тозалаш ишлари олиб борилаётган участкаларда тегишли ўлчов ва дала тадқиқотлари ўтказишни ташкил қилиш; 4) очиқ сув ҳавзалари ўзанларининг ҳолатини яхшилаш учун аниқ чора-тадбирларни бажариш бўйича тавсиялар ишлаб чиқиш.	Режа-жадвалга мувофиқ	Ўзани тозалаш ишлари олиб борилаётган сув ҳавзалари объектиларида дала тадқиқотларини ўтказишнинг ҳамкорликдаги режа-жадвалини тасдиқлаш. Қирғоқларнинг бузилиши, ювилиши ва сув ҳавзаси ўзанларини лойқа босишининг олдини олиш, шунингдек гидротехника иншоотларини ва бошқа сув объектилари хавфсизлигини таъминлаш.	Ҳар йили бюджетдан ажратиладиган маблағлар доирасида ва бажарувчиларнинг ҳар йили ажратадиган маблағлари	Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси, Фавқулодда вазиятлар вазирлиги, Кишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги
4.	Атроф табиий муҳитни ифлослантирувчи, жумладан: атмосферага ташламалар чиқарувчи; сув ресурсларини ифлослантирувчи; ерларни ифлослантирувчи манбалари бўлган объектиларни қайтадан кўздан кечириш.	1) ифлослантирувчи объектиларни хатловдан ўтказиш; 2) атроф табиий муҳитга кўпроқ даражада салбий таъсир кўрсатувчи объектиларни танлаб олиш; 3) ифлослантирувчи объектиларнинг манбалар бўйича рўйхатини тузиш ва келишиш учун тегишли идораларга киритиш.	IV чорак	Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳрида атроф муҳитни ифлослантирувчи асосий объектилар рўйхатини аниқлаш.	Маблаг талаб этилмайди	Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси
II. Атмосфера ҳавосини ифлослантирувчи манбалар мониторинги						
5.	Атроф муҳитга салбий таъсир кўрсатадиган, атмосфера ҳавосини ифлослантирувчи асосий манба ҳисобланган турғун ифлослантириш манбаларида (Назорат қилувчи органлар фаолиятини мувофиқлаштирувчи Республика кенгашининг 2006 йил 11 мартдаги 06-01-01-сон қарори билан тасдиқланган, 2006 йил 6 майдаги 1573-сон билан рўйхатга олинган «Назорат қилувчи органлар томонидан ўтказила-	1) ташлама манбаларида жойига чиқиб намуналар олиш ва ўлчовлар ўтказишни ташкил қилиш; 2) чанг-газдан тозалаш қурилмаларининг самардорлигини ўрганиш; 3) мониторинг натижаларини таҳлил қилиш ва баҳолаш; 4) тегишли чора-тадбирларни қабул қилиш ва амалга ошириш учун натижаларни Табиатни муҳофаза	Ҳар ойда	Маҳаллий давлат ҳокимияти органлари, махсус ваколатли давлат органлари ва алоқадор хўжалик юритувчи субъектиларни ифлослантирувчи моддалар ташламалари ҳажми бўйича маълумот билан таъминлаш. Меъридан юқори ташламалар оқибатида келиб чиқадиган салбий ҳолатларни бартараф қилишга кўмаклашиш.	Ҳар йили бюджетдан ажратиладиган маблағлар доирасида	Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси

Т/р	Асосий тадбирлар	Амалга ошириш механизми	Бажариш муддатлари	Қўйилаётган натижалар	Молиялаштириш ҳажмлари ва манбалари (млн сўм)	Бажарувчилар
1	2	3	4	5	6	7
	диган, тадбиркорлик субъектлари — юридик шахслар фаолиятини текширишларни мувофиқлаштириш тартиби тўғрисида низом»нинг 4-илловасига мувофиқ) мониторинг олиб бориш.	қилиш давлат қўмитасининг ҳудудий бўлиналари ва ҳўжалик юритувчи субъектларга тақдим этиш; 5) мониторинг натижаларини электрон маълумотлар базасига киритиш ва табиатни муҳофаза қилиш тадбирлари бўйича тавсиялар ишлаб чиқиш; 6) ҳисоботларни тайёрлаш.		Турғун манбалардан зарарли моддалар ташламаларини камайтириш бўйича чора-тадбирлар кўриш учун самарали экологик назоратни таъминлаш. Чиқарилаётган газларнинг умумий миқдоридоги ифлослантирувчи моддалардан ушлаб қолинадиган ва зарарсизлантириладиган ифлослантирувчи моддалар улушини ошириш мақсадида чанг-газдан тозалаш қурилмаларининг самарадорлигини ошириш бўйича чора-тадбирлар ишлаб чиқиш.		
III. Тупроқларни ифлослантирувчи манбалар мониторинги						
6.	Тупроқ-грунтни ифлослантириш манбалари жойлашган ҳудудларда (Назорат қилувчи органлар фаолиятини мувофиқлаштирувчи Республика кенгашининг 2006 йил 11 мартдаги 06-01-01-сон қарори билан тасдиқланган, 2006 йил 6 майдаги 1573-сон билан рўйхатга олинган «Назорат қилувчи органлар томонидан ўтказиладиган, тадбиркорлик субъектлари — юридик шахслар фаолиятини текширишларни мувофиқлаштириш тартиби тўғрисида низом»нинг 4-илловасига мувофиқ) мониторинг олиб бориш.	1) ерни ифлослантириш манбаларида мониторинг ўтказиш бўйича режа тайёрлаш; 2) жойига бориб тупроқ-грунтдан намуна олишни ташкил қилиш ва далада зарур текшириш ва ўлчовларни ўтказиш; 3) тадқиқот натижаларини умумлаштириш ва камерал қайта ишлаш, тупроқнинг ифлосланиш даражасини баҳолаш; 4) мониторинг натижаларини маълумотлар электрон базасига киритиш; 5) натижаларни Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитасининг ҳудудий бўлиналари, жойлардаги давлат органлари ва ҳўжалик юритувчи субъектларга тегишли чора-тадбирлар кўриш ва амалга ошириш учун тақдим этиш.	Ярим йилда бир марта	Атроф муҳитга таъсир кўрсатувчи ҳўжалик юритувчи субъектлар жойлашган ҳудудларда тупроқни ифлослантирувчи омилларни ўз вақтида аниқлаш. Ҳўжалик юритувчи субъектлар томонидан табиатни муҳофаза қилиш соҳасидаги қонунчиликка риоя этилиши юзасидан самарали экологик назоратни таъминлаш. Мониторинг натижалари бўйича ер ифлосланишининг олдини олиш юзасидан тегишли чора-тадбирлар кўриш ва амалга ошириш учун маҳаллий давлат ҳокимияти органлари ва алоқадор ҳўжалик юритувчи субъектларни ахборот билан таъминлаш.	Ҳар йили бюджетдан ажратиладиган маблағлар доирасида	Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси
7.	Мазкур Дастурнинг 2-илловасидаги рўйхатга мувофиқ қуйқатўплагичлар жойлашган ҳудудларда тупроқ-грунтни ифлослантирувчи манбалар мониторингини олиб бориш.	1) ерни ифлослантириш манбаларида мониторинг ўтказиш бўйича режа тайёрлаш; 2) жойига бориб тупроқ-грунтдан намуна олишни ташкил қилиш ва далада зарур текшириш ва ўлчовлар ўтказиш;	Ярим йилда бир марта	Чиқиндилар жойлашган ҳудудларда атроф муҳит ҳолати мониторинги тизимини яратиш. Саноат ва истеъмол чиқиндиларининг атроф табиий муҳит ҳолатига салбий таъсирини камайтиришга йўналтирилган тадбирларни амалга	Ҳар йили бюджетдан ажратиладиган маблағлар доирасида, Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитасининг бюджетдан	Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси, тегишли ҳўжалик юритувчи субъектлар

Т/р	Асосий тадбирлар	Амалга ошириш механизми	Бажариш муддатлари	Қутилаётган натижалар	Молиялаштириш ҳажмлари ва манбалари (млн сўм)	Бажарувчилар
1	2	3	4	5	6	7
		<p>3) тадқиқот натижаларини умумлаштириш ва камерал қайта ишлаш, тупроқнинг ифлосланиш даражасини баҳолаш;</p> <p>4) мониторинг натижаларини маълумотлар электрон базасига киритиш;</p> <p>5) натижаларни Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитасининг ҳудудий бўлинмаларига, жойлардаги давлат органлари ва хўжалик юритувчи субъектларга тегишли чоратадбирлар кўриш ва амалга ошириш учун тақдим этиш.</p>		ошириш учун манфаатдор томонларни ахборот билан таъминлаш, чиқиндиларни бошқариш бўйича ҳудудий схемалар ишлаб чиқиш.	ташқари маблағлари ва тегишли хўжалик юритувчи субъектларнинг маблағлари	
8.	Мазкур Дастурнинг 3-илосидаги рўйхатга мувофиқ хом ашё чиқиндилари жойлашган ҳудудларда тупроқ-грунтни ифлослантирувчи манбалар мониторингини олиб бориш.	<p>1) ерни ифлослантириш манбаларида мониторинг ўтказиш бўйича режа тайёрлаш;</p> <p>2) жойига бориб тупроқ-грунтдан намуна олишни ташкил қилиш ва далада зарур текшириш ва ўлчовлар ўтказиш;</p> <p>3) тадқиқот натижаларини умумлаштириш ва камерал қайта ишлаш, тупроқнинг ифлосланиш даражасини баҳолаш;</p> <p>4) мониторинг натижаларини маълумотлар электрон базасига киритиш;</p> <p>5) натижаларни Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитасининг ҳудудий бўлинмаларига, жойлардаги давлат органлари ва хўжалик юритувчи субъектларга тегишли чоратадбирлар кўриш ва амалга ошириш учун тақдим этиш.</p>	Ярим йилда бир марта	Чиқиндилар жойлашган ҳудудларда атроф муҳит ҳолати мониторингини тизимини яратиш. Саноат ва истеъмол чиқиндиларининг атроф табиий муҳит ҳолатига салбий таъсирини камайтиришга йўналтирилган тадбирларни амалга ошириш учун манфаатдор томонларни ахборот билан таъминлаш, чиқиндиларни бошқариш бўйича ҳудудий схемалар ишлаб чиқиш.	Ҳар йили бюджетдан ажратиладиган маблағлар доирасида, Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитасининг бюджетдан ташқари маблағлари ва тегишли хўжалик юритувчи субъектларнинг маблағлари	Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси, тегишли хўжалик юритувчи субъектлар
9.	Мазкур Дастурнинг 4-илосидаги рўйхатга мувофиқ саноат чиқиндилари жойлашган ҳудудларда тупроқ-грунтни ифлослантирувчи манбалар мониторингини олиб бориш.	<p>1) ерни ифлослантириш манбаларида мониторинг ўтказиш бўйича режа тайёрлаш;</p> <p>2) жойига бориб тупроқ-грунтдан намуна олишни ташкил қилиш ва далада зарур текшириш ва ўлчовлар ўтказиш;</p>	Ярим йилда бир марта	Чиқиндилар жойлашган ҳудудларда атроф муҳит ҳолати мониторингини тизимини яратиш. Саноат ва истеъмол чиқиндиларининг атроф табиий муҳит ҳолатига салбий таъсирини камайтиришга йўналтирилган тадбирларни амалга	Ҳар йили бюджетдан ажратиладиган маблағлар доирасида, Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитасининг бюджетдан	Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси, тегишли хўжалик юритувчи субъектлар

Т/р	Асосий тадбирлар	Амалга ошириш механизми	Бажариш муддатлари	Кутилаётган натижалар	Молиялаштириш ҳажмлари ва манбалари (млн сўм)	Бажарувчилар
1	2	3	4	5	6	7
		<p>3) тадқиқот натижаларини умумлаштириш ва камерал қайта ишлаш, туپроқнинг ифлосланиш даражасини баҳолаш;</p> <p>4) мониторинг натижаларини маълумотлар электрон базасига киритиш;</p> <p>5) натижаларни Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитасининг ҳудудий бўлиналари, жойлардаги давлат органлари ва хўжалик юритувчи субъектларга тегишли чора-тадбирлар кўриш ва амалга ошириш учун тақдим этиш.</p>		ошириш учун манфаатдор томонларни ахборот билан таъминлаш, чиқиндиларни бошқариш бўйича ҳудудий схемалар ишлаб чиқиш.	ташқари маблағлари ва тегишли хўжалик юритувчи субъектларнинг маблағлари	
10.	Мазкур дастурнинг 5-иловасидаги рўйхатта мувофиқ заҳарли моддалар кўмиладиган ҳудудларда туپроқ-грунтни ифлослантирувчи манбалар мониторингини олиб бориш.	<p>1) заҳарли кимёвий моддалар кўмиладиган ҳудудда ер ифлосланиши мониторингини ўтказиш бўйича иш режасини тайёрлаш;</p> <p>2) дала тадқиқотлари ўтказиш ва туپроқдан намуналар олиш;</p> <p>3) лаборатория таҳлилларини бажариш;</p> <p>4) тадқиқот натижаларини қайта ишлаш ва туپроқнинг ифлосланиш даражасини баҳолаш;</p> <p>5) натижаларни мониторингнинг электрон маълумотлар базасига киритиш;</p> <p>6) маълумотларни Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитасининг ҳудудий бўлиналари, манфаатдор вазирлик ва идораларга тегишли чора-тадбирлар кўриш ва амалга ошириш учун тақдим этиш.</p>	Ярим йилда бир марта	Заҳарли кимёвий моддалар қолдиқлари билан атроф муҳит ифлосланиш омилларини ўз вақтида аниқлаш. Давлат органларини заҳарли кимёвий моддалар кўмиладиган жойнинг атроф муҳит ва инсонлар саломатлигига салбий таъсирини камайтириш бўйича чора-тадбирларни қабул қилиш ва амалга ошириш учун мониторинг маълумотлари билан таъминлаш.	Бажарувчи маблағлари	Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси
11.	Мазкур Дастурнинг 6-иловасига мувофиқ қаттиқ маиший чиқиндилар тўпланадиган ҳудудларда туپроқ-грунтни ифлослантирувчи манбалар мониторингини олиб бориш.	<p>1) қаттиқ маиший чиқиндилар полигонлари бўйича дастлабки маълумотларни йиғиш ва иш режаси тайёрлаш;</p> <p>2) дала тадқиқотларини ташкиллаштириш ва туپроқдан намуналар олиш;</p> <p>3) кузатувлар натижаларини қайта</p>	Ярим йилда бир марта	Қаттиқ маиший чиқиндилар полигонлари жойлашган ҳудудларда атроф муҳит ҳолати бўйича мониторинг тизимини ташкил этиш. Маҳаллий давлат ҳокимияти органлари ҳамда манфаатдор вазирлик ва идораларни туپроқ ифлосланиши ҳолатлари бўйича ўз вақтида керакли	Ҳар йили бюджетдан ажратиладиган маблағлар доирасида, Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитасининг бюджетдан ташқари маблағ-	Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси, тегишли хўжалик юритувчи субъектлар

Т/р	Асосий тадбирлар	Амалга ошириш механизми	Бажариш муддатлари	Қўтилаётган натижалар	Молиялаштириш ҳажмлари ва манбалари (млн сўм)	Бажарувчилар
1	2	3	4	5	6	7
		<p>ишлаш ва олинган намуналарни таҳлил қилиш;</p> <p>4) полигонлар яқинидаги ерларнинг ифлосланиш даражасини баҳолаш;</p> <p>5) натижаларни мониторингнинг электрон маълумотлар базасига киритиш;</p> <p>6) маълумотларни Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитасининг ҳудудий бўлинулари, маҳаллий давлат ҳокимияти органлари ҳамда бошқа манфаатдор вазирлик ва идораларга тегишли чора-тадбирлар кўриш ва амалга ошириш учун тақдим этиш.</p>		<p>чора-тадбирларни амалга оширишлари учун қаттиқ маиший чиқиндилар йиғиладиган жойларда олиб борилган мониторинг маълумотлари билан таъминлаш.</p> <p>Қаттиқ маиший чиқиндилар полигонларининг аҳоли саломатлиги ва атроф муҳитга салбий таъсирини камайитиришга қўмаклашиш.</p>	лари ва тегишли хўжалик юритувчи субъектларнинг маблағлари	
IV. Атмосфера ҳавосининг ифлосланиши мониторинги						
12.	Бошқизилсой дарёси ҳавасидаги Чотқол давлат қўриқхонаси станциясида атмосфера ҳавосининг фон мониторингини ўтказиш.	<p>1) дастур ишлаб чиқиш ва уни тасдиқлаш;</p> <p>2) жойига боришни ташкил этиш ҳамда атмосфера ҳавосидан намуналар олиш ва зарур ўлчовлар ўтказиш;</p> <p>3) атмосфера ҳавоси намуналари таҳлилинини ўтказиш;</p> <p>4) олинган маълумотларни қайта ишлаш ва атмосфера ҳавоси ҳолатини баҳолаш;</p> <p>5) маълумотларни манфаатдор вазирлик ва идораларга тақдим этиш.</p>	Дастурга мувофиқ	Атмосфера ифлосланишининг фон даражасини аниқлаш.	Ҳар йили бюджетдан ажратиладиган маблағлар доирасида	«Ўзгидромет» маркази
13.	Ўзбекистон Республикасидаги 24 та шаҳар ва бошқа аҳоли пунктларида жойлашган 61 та мавжуд тургун постларда (Олмалик, Ангрен, Андижон, Бекобод, Бухоро, Гулистон, Денов, Когон, Қарши, Китоб, Қўқон, Марғилон, Муборак, Навоий, Наманган, Нукус, Самарқанд, Сарисноё, Тошкент, Урганч, Фарғона, Чирчиқ, Шаҳрисабз, Янгийўл шаҳарларида) ҳаво муҳити сифати бўйича кузатишлар олиб бориш.	<p>1) атмосфера ҳавосидан намуналар олиш ва зарур бўлган ўлчовлар ўтказиш;</p> <p>2) атмосфера ҳавоси намуналари таҳлилинини ўтказиш;</p> <p>3) олинган маълумотларни қайта ишлаш ва атмосфера ҳавоси ҳолатини баҳолаш;</p> <p>4) маълумотларни манфаатдор вазирлик ва идораларга тақдим этиш.</p>	Ҳар куни	<p>Атмосферадаги асосий ва специфик ифлослантирувчи моддаларнинг бир маротабалик ва ўртача суткалик концентрацияси ҳақидаги маълумотларни олиш.</p> <p>Атмосферадаги ифлослантирувчи моддалар концентрациясининг ўртача ойлик, ўртача йиллик ва кўп йиллик маълумотларини олиш.</p> <p>Атмосфера ҳавоси юқори ва ўта юқори даражада ифлосланган шаҳар-</p>	Ҳар йили бюджетдан ажратиладиган маблағлар доирасида	«Ўзгидромет» маркази

Т/р	Асосий тадбирлар	Амалга ошириш механизми	Бажариш мuddатлари	Қутилаётган натижалар	Молиялаштириш ҳажмлари ва манбалари (млн сўм)	Бажарувчилар
1	2	3	4	5	6	7
				лар сонини қисқартириш бўйича чора-тадбирлар ишлаб чиқиш ва қабул қилиш учун маълумотлар билан таъминлаш.		
14.	Аҳоли талаби ва шикоят асосида турғун кузатув пунктлари бўлмаган ҳудудларда маршрутли кузатувларни олиб бориш.	1) мурожаатлар ва аризаларни кўриб чиқиш ва тайёргарлик ишлари олиб бориш; 2) жойига боришни ташкиллаштириш ҳамда атмосфера ҳавосидан намуналар олиш ва зарур бўлган ўлчовлар ўтказиш; 3) олинган маълумотларни таҳлил қилиш ва баҳолаш; 4) маҳаллий давлат ҳокимияти органлари, манфаатдор вазирлик ва идораларга тегишли чора-тадбирлар кўриш ва амалга ошириш учун маълумотлар тақдим этиш.	Мурожаатларга мувофиқ	Турғун кузатув пунктлари мавжуд бўлмаган аҳоли турар жойларида атмосфера ҳавосининг сифатини баҳолаш.	Ҳар йили бюджетдан ажратиладиган маблағлар доирасида	«Ўзгидромет» маркази
15.	Чирчиқ шаҳрида подфакел кузатувлар олиб бориш.	1) атмосферанинг пастки қатламида ташлама манбаларини аниқлаш; 2) ноқулай метеорологик шароитларда ўлчов ишларини олиб бориш; 3) таҳлиллар ўтказиш ва олинган маълумотларни баҳолаш.	Дастурга мувофиқ	Паст манбалардан ташланадиган, таъсири кичик масофалар билан чегараланган специфик моддаларни инструментал усулда ўлчаш.	Ҳар йили бюджетдан ажратиладиган маблағлар доирасида	«Ўзгидромет» маркази
16.	Турғун кузатув пунктларида ер усти атмосфера қатламининг радиоактив ифлосланиши юзасидан назоратни амалга ошириш ҳамда Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятлар ҳудудларида жойлашган станцияларда экспозицион доза қувватини назорат қилиш.	1) тегишли дастурни ишлаб чиқиш ва тасдиқлаш; 2) радиоактив ифлосланишни аниқлаш бўйича ўлчовлар ўтказиш; 3) олинган натижаларни таҳлил қилиш ва баҳолаш; 4) натижаларни маҳаллий давлат ҳокимияти органлари ҳамда манфаатдор вазирлик ва идораларга тақдим этиш.	Дастурга мувофиқ	Ўзбекистон Республикаси ҳудудида радиация ҳолати ҳақидаги маълумотларни олиш.	Ҳар йили бюджетдан ажратиладиган маблағлар доирасида	«Ўзгидромет» маркази
17.	Атмосфера ҳавосидаги радон концентрациясининг мониторинги бўйича лойиҳалаштириш ишларини амалга ошириш.	1) бирламчи маълумотларни ўрғаниб чиқиш ва мониторинг объектиларини танлаш; 2) танланган объектилар рўйхатини келиштириш; 3) атмосфера ҳавосидаги радон концентрациясининг мониторинги	2016 йил, IV чорак	Мониторинг ўтказиш бўйича лойиҳа-смета ҳужжатларини тасдиқлаш.	Ҳар йили бюджетдан ажратиладиган маблағлар доирасида	Давлат геология кўмитаси

Т/р	Асосий тадбирлар	Амалга ошириш механизми	Бажариш муддатлари	Қутилаётган натижалар	Молиялаштириш ҳажмлари ва манбалари (млн сўм)	Бажарувчилар
1	2	3	4	5	6	7
		бўйича лойиҳа-смета ҳужжатларини ишлаб чиқиш ва тасдиқлаш.				
18.	Болалар мактабгача таълим муассасалари, умумтаълим муассасалари ва аҳоли турар жойларида атмосфера ҳавоси таркибда радон миқдори юзасидан кузатувлар олиб бориш.	1) намуналар олиш ва радон миқдорини аниқлаш учун ўлчовлар ўтказиш; 2) радон билан ифлослантирувчи манбаларни аниқлаш; 3) олинган маълумотларни таҳлил қилиш ва баҳолаш; 4) атмосфера ҳавосининг радон билан ифлосланишининг олдини олиш учун тавсиялар ишлаб чиқиш; 5) маълумотларни маҳаллий давлат ҳокимияти органлари ҳамда манфаатдор вазирлик ва идораларга тақдим этиш.	Ярим йилда бир марта	Аҳоли турар жойларида атмосфера ҳавоси таркибдаги радон ҳақида мавсумий маълумотлар олиш ҳамда келгусида йиғиш, қайта ишлаш ва таҳлил қилиш мақсадида уларни электрон маълумотлар базасига кириштириш. Аҳоли хавфсизлигини таъминлаш.	Ҳар йили бюджетдан ажратиладиган маблағлар доирасида	Давлат геология кўмитаси
V. Ер усти сувларининг ифлосланиши мониторинги						
19.	Ичимлик сув сифатида ва реакция мақсадларида фойдаланиладиган сув ҳавзаларини ўрганиш ҳамда уларни ифлослантирувчи манбаларни аниқлаш.	1) аниқланган ифлослантирувчи манбалар асосида мониторинг олиб бориш пунктларини танлаш; 2) сув объектлари мониторинги бўйича санитария-эпидемиологик давлат назорати ҳудудий марказларининг йиллик режасини тузиш ва тасдиқлаш.	Ҳар чоракда	Объектларни текшириш ҳамда сув оқимлари ва сув ҳавзаларининг санитария-эпидемиологик ҳолатини кузатиш дастурини қайта кўриб чиқиш.	Ҳар йили бюджетдан ажратиладиган маблағлар доирасида	Соғлиқни сақлаш вазирлиги
20.	956 та сув объектларидаги 1380 та назорат пунктларида сувнинг микробиологик ва санитария-кимёвий кўрсаткичлари бўйича кузатувлар ўтказиш.	Кимёвий ва микробиологик кўрсаткичлар бўйича асосий ифлослантирувчиларни аниқлаш ва очиқ сув ҳавзалари ҳолатини баҳолаш.	2016—2020 йиллар	Аҳоли сувдан оммавий фойдаландирилган жойларда сув объектларининг санитария-эпидемиологик ҳолатини баҳолаш. Сув оқимлари ифлосланиши сабабларини аниқлаш. Сув ҳавзалари санитар-эпидемиологик ҳолатининг ёмонлашуви натижасида келиб чиқадиган салбий оқибатларни бартараф этиш. Аҳолининг касалликка чалиниш даражасини камайтириш.	Ҳар йили бюджетдан ажратиладиган маблағлар доирасида	Соғлиқни сақлаш вазирлиги
21.	Чотқол-Курама минтақаси ва Зарафшон дарёси водийсидаги уран конлари ҳудудларидаги ер усти ва ер ости сувларида токсик металллар ва радионуклидлар миқ-	1) бирламчи маълумотларни ўрганиш ва мониторинг объектларини танлаш; 2) танланган объектларда монито-	2016 йил, IV чорак	Мониторинг олиб бориш бўйича лойиҳа-смета ҳужжатлари ҳамда геологик топшириқларни тасдиқлаш.	Ҳар йили бюджетдан ажратиладиган маблағлар доирасида	Давлат геология кўмитаси

Т/р	Асосий тадбирлар	Амалга ошириш механизми	Бажариш мuddатлари	Қутилаган натижалар	Молиялаштириш ҳажмлари ва манбалари (млн сўм)	Бажарувчилар
1	2	3	4	5	6	7
	дори мониторингини олиб бориш бўйича ишларни лойиҳалаштириш.	ринг ўтказиш учун геологик топшириқларни ишлаб чиқиш ва тасдиқлаш.				
22.	Уран конлари чиқиндилари жойлашган Чотқол-Курама худудидagi ва Зарафшон дарёси водийсидagi дарё сувларида радионуклидлар ва бир қатор токсик металлар миқдори мониторингини олиб бориш.	1) дала экспедициясини ташкил қилиш; 2) сувдан ва чўкмалардан намуналар олиш, ўлчов ва дала кузатувлари ўтказиш; 3) олинган намуналарни таҳлил қилиш ва маълумотларни камерал қайта ишлаш; 4) асосий ифлослантувчи манбаларни аниқлаш ва ифлосланганлик даражасини баҳолаш; 5) маҳаллий давлат ҳокимияти органлари ва манфаатдор вазирлик ва идораларга маълумотларни тақдим этиш.	Ярим йилда бир марта	Дарё сувлари ва чўкмалари ифлосланганлик даражасини баҳолаш.	Ҳар йили бюджетдан ажратиладиган маблағлар доирасида	Давлат геология қўмитаси
23.	Чотқол давлат кўриқхонасида ер усти сувларининг фон мониторингини олиб бориш.	1) дастурни ишлаб чиқиш ва тасдиқлаш; 2) жойларга боришни, сувдан намуналар олишни, зарур ўлчовларни бажаришни ташкил этиш; 3) сувдан олинган намуналарнинг таҳлилинини ўтказиш; 4) олинган маълумотларни қайта ишлаш ва сув сифатини баҳолаш; 5) манфаатдор ташкилотларга маълумотларни тақдим этиш.	Гидрологик босқичларга мувофиқ	Ер усти сувларининг фон ҳолати ҳақидаги маълумотларни олиш.	Ҳар йили бюджетдан ажратиладиган маблағлар доирасида	«Ўзгидромет» маркази
24.	«Ўзгидромет»нинг кузатув пунктларида ер усти сувларининг гидрокимёвий кўрсаткичлари мониторингини олиб бориш.	1) ер усти сувлари мониторингини олиб бориш бўйича иш режасини тузиш; 2) дала кузатувлари ва сувдан намуналар олишни ташкил этиш; 3) таҳлилларни бажариш ва маълумотларни камерал қайта ишлаш; 4) олинган натижаларни умумлаштириш ва ер усти сувларининг ҳолати ҳақидаги маълумотларни манфаатдор вазирлик ва идораларга тақдим этиш.	2016 — 2020 йиллар	Сув оқимларидаги сув сифати ҳақида маълумот олиш. II, III ва IV тоифали сув оқимларининг ҳолати ҳақидаги амалдаги ва прогноз маълумотларни тўплаш, қайта ишлаш ва тарқатиш тизимини ҳамда кузатув тармоқларининг фаолият кўрсатишини таъминлаш. Сув оқимларидаги сув сифатини яхшилаш бўйича қарорлар қабул қилишда қўмаклашиш.	Ҳар йили бюджетдан ажратиладиган маблағлар доирасида	«Ўзгидромет» маркази

Т/р	Асосий тадбирлар	Амалга ошириш механизми	Бажариш муддатлари	Қутилаётган натижалар	Молиялаштириш ҳажмлари ва манбалари (млн сўм)	Бажарувчилар
1	2	3	4	5	6	7
25.	Тошкент вилоятидаги 10 та сув объектларининг 27 та сув пунктларида гидробиологик кўрсаткичлар мониторингини олиб бориш.	1) тайёргарлик ишлари олиб бориш; 2) дала тадқиқотлари олиб боришни ташкил этиш, сув оқимларининг гидробиологик ҳолатини текшириш ва гидробионтлардан намуналар олиш; 3) намуналарни таҳлил қилиш ва маълумотларни қайта ишлаш; 4) натижаларни умумлаштириш ҳамда ҳисоботларни тайёрлаш ва тақдим этиш.	Ҳар йили (баҳорда ва кузда)	Сув массасининг умумий ифлосланганлик даражасига боғлиқ ҳолда сув оқимларининг экологик ҳолати ва биологик синфини баҳолаш.	Ҳар йили бюджетдан ажратиладиган маблағлар доирасида	«Ўзгидромет» маркази
26.	Коллектор-дренаж тармоқлари сувлари сифати мониторингини олиб бориш.	1) мониторингнинг йиллик дастурини ишлаб чиқиш ва тасдиқлаш; 2) дала тадқиқотларини ташкил этиш ва коллектор-дренаж тармоқлари сувидан намуналар олиш; 3) намуналарни таҳлил қилиш ва олинган натижаларни баҳолаш, мелиоратив кадастрни ишлаб чиқиш; 4) маҳаллий давлат ҳокимияти органларига, манфаатдор вазирлик ва идораларга маълумотларни белгиланган тартибда тақдим этиш.	Ҳар йилги дастурга мувофиқ	Мелиоратив кадастр тузиш, коллектор-дренаж сувларининг сифатини яхшилаш бўйича тавсиялар ишлаб чиқиш.	Ҳар йили бюджетдан ажратиладиган маблағлар доирасида	Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги
27.	Коллектор-дренаж тармоқларининг техник ҳолатини дала шароитида ўрганиш.	1) дастурни ишлаб чиқиш ва тасдиқлаш; 2) коллектор-дренаж тармоқларининг техник ҳолатини дала шароитида ўрганишни ўтказиш; 3) коллектор-дренаж тармоқларининг техник ҳолатини яхшилаш бўйича тавсиялар ишлаб чиқиш ва уларнинг иш самарадорлигини ошириш.	Ҳар йилги дастурга мувофиқ	Коллектор-дренаж тармоқларининг, шу жумладан, дарё ва табиий пастликларга қўйиладиган коллекторларнинг (85 та) техник ҳолатини баҳолаш. Коллектор-дренаж тармоқларини таъмирлаш ва тиклаш ҳамда ўзанларни лойқа босиши ва емирилиш жараёнларининг олдини олиш бўйича таклифлар ишлаб чиқиш.	Ҳар йили бюджетдан ажратиладиган маблағлар доирасида	Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги
VI. Ер ости сувларининг ифлосланиши мониторинги						
28.	2017 — 2020 йилларда ер ости сувлари ифлосланиши мониторингини олиб бориш бўйича лойиҳалар тайёрлаш.	лойиҳани тайёрлаш ва геологик топшириқларни тасдиқлаш.	2016 йил, IV чорак	Ер ости сувлари ифлосланишининг мониторинги бўйича лойиҳа-смета ҳужжатларини тузиш ва келишиш.	Ҳар йили бюджетдан ажратиладиган маблағлар доирасида	Давлат геология кўмитаси
29.	Ер ости чучук, шўр ва минерал сувлар ресурсларининг ҳисобини олиб бориш.	1) гидрогеологик дала ишларини олиб бориш;	Ҳар йили	Ер ости сувларининг табиий ресурсларининг, чучук ва шўр ер ости	Ҳар йили бюджетдан ажратиладиган	Давлат геология кўмитаси

Т/р	Асосий тадбирлар	Амалга ошириш механизми	Бажариш муддатлари	Қутилаётган натижалар	Молиялаштириш ҳажмлари ва манбалари (млн сўм)	Бажарувчилар
1	2	3	4	5	6	7
		2) чучук ва кам шўрли сув манбаларини аниқлаш ва ер ости сувлари ҳолатини таҳлил қилиш ва баҳолаш; 3) сув таъминотини ташкил этиш бўйича тавсиялар ишлаб чиқиш ва уларни қарор қабул қилувчи махсус ваколатли давлат органларига тақдим этиш.		сувлари захираларининг ҳисобини юритиш. Ер ости сувларидан самарали фойдаланиш бўйича тадбирлар ҳамда улардан мақсадли фойдаланиш юзасидан назоратни таъминлаш.	маблағлар доирасида	
30.	Қорақалпоғистон Республикаси ва Ўзбекистон Республикаси вилоятлари ҳудудларида жойлашган 97 та ер ости сувлари конларининг 1985 та кузатиш қудуқлари, 250 та гуруҳ ҳамда 28 мингта якка тартибдаги сув олиш жойлари, 87 та булоқлар ва қудуқлар, 350 та йирик саноат ифлослантириш манбалари чегарасидаги ер ости сувларининг гидродинамик ва гидрокимёвий ҳолати мониторингини олиб бориш.	1) тайёрлов ишлари; 2) сувлардан намуна олиш билан боғлиқ дала ишларини ташкиллаштириш; 3) сув намуналарини таҳлил қилиш ва изланиш натижаларини камерал қайта ишлаш; 4) маълумотларни умумлаштириш ва тавсиялар билан бирга ҳисобот тайёрлаш; 5) мониторинг натижаларини манфаатдор вазирлик ва идораларга тақдим этиш.	Дастурга мувофиқ	Табийй ва бузилган шароитларда ер ости сувларининг гидрокимёвий ва гидродинамик режимининг мавсумий ва кўп йиллик шаклланиш қонуниятларини ва прогноз кўрсаткичларини аниқлаш. Салбий жараёнларнинг ривожланишидан оғоҳлантириш учун маҳаллий давлат ҳокимияти органларини ер ости сувлари гидросферасининг ҳозирги ҳолати тўғрисидаги маълумотлар билан таъминлаш. Гидрогеологик хулосалар бериш.	Ҳар йили бюджетдан ажратиладиган маблағлар доирасида	Давлат геология қўмитаси
31.	Ер ости сизот сувлари сифати ва ҳолатини назорат қилиш учун суғориладиган ерлардаги кузатув тизимини қуриш, реконструкция қилиш, таъмирлаш ва қайта тиклаш ишларини олиб бориш.	1) лойиҳа-смета ҳужжатларини тузиш; 2) ишларни бажариш учун пудратчиларни аниқлаш; 3) қурилиш ва қайта тиклаш ишларини ўтказиш; 4) кузатув тизимини ишга тушириш.	2016 — 2020 йиллар	Суғориладиган ерлардаги ер ости сизот сувларининг ҳолати ва сифати бўйича назоратни яхшилаш.	Ҳар йили бюджетдан ажратиладиган маблағлар доирасида	Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги, Суғориладиган ерларнинг мелiorатив ҳолатини яхшилаш жамғармасининг бошқарув департаменти
32.	Гидрогеологик, муҳандислик-геологик, геокимё параметрлари ўзгариши ва техногенез таъсири остида салбий жараёнларнинг ривожланишини акс эттирадиган республиканинг экогеологик моделини тузиш.	1) дастлабки маълумотларни йиғиш ва таҳлил қилиш; 2) дала ва лаборатория тадқиқотларини ўтказиш; 3) олинган маълумотларни умумлаштириш ва қайта ишлаш; 4) экогеологик моделларни тузиш; 5) салбий таъсирга учраган ҳудудларда экологик ҳолатни яхшилаш бўйича тавсиялар ишлаб чиқиш;	2016 — 2020 йиллар	Геологик муҳит эволюциясининг характери ва даражасини баҳолаш ҳамда экологик ҳолатни яхшилаш бўйича тавсиялар ишлаб чиқиш.	Ҳар йили бюджетдан ажратиладиган маблағлар доирасида	Давлат геология қўмитаси

Т/р	Асосий тадбирлар	Амалга ошириш механизми	Бажариш муддатлари	Қўтилаётган натижалар	Молиялаштириш ҳажмлари ва манбалари (млн сўм)	Бажарувчилар
1	2	3	4	5	6	7
		6) ҳисоботни тайёрлаш ва манфаатдор вазирлик ва идораларга тақдим этиш.				
33.	Махсус кузатув тизимидаги — «Нукус», «Бухоро», «Газли», «Қарши» ва «Сирдарё» 5 та кузатув пунктлари қудуқларида зилзила даракчиларини аниқлаш бўйича мониторинг олиб бориш.	1) мониторинг олиб бориш бўйича иш режасини тузиш ва келишиш; 2) кунлик кузатишларни ташкиллаштириш ва ўтказиш; 3) маълумотлар тайёрлаш ва манфаатдор вазирлик ва идораларга тақдим этиш.	2016 — 2020 йиллар	Зилзиланинг прогноз индикаторларини аниқлаш учун ер ости сувлари сатҳи юзасидан кундалик кузатувлар олиб бориш. Минтақадаги сейсмик фаолликни баҳолаш учун тезкор маълумотларни Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг прогноз комиссиясига тақдим этиш.	Ҳар йили бюджетдан ажратиладиган маблағлар доирасида	Давлат геология қўмитаси
34.	Зилзила индикаторларини аниқлаш бўйича мониторинг тизимини кенгайтириш ва автоматлаштирилган кузатув тизимларини жорий этиш.	1) кузатув пунктларини танлаш ва идентификация қилиш; 2) лойиҳа-смета ҳужжатларини ишлаб чиқиш ва тасдиқлаш; 3) кузатув тизимини кенгайтириш ишларини бажариш; 4) автоматлаштирилган кузатув тизимини харид қилиш ва ўрнатиш; 5) мониторинг ишларини ташкиллаштириш ва олиб бориш; 6) маълумотларни умумлаштириш, тайёрлаш ва Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг прогноз комиссиясига тақдим этиш.	2016 — 2020 йиллар	Тезкор ва ишончли маълумотлар олишни таъминлаш ва уларни Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг прогноз комиссиясига тақдим этиш.	Ҳар йили бюджетдан ажратиладиган маблағлар доирасида	Давлат геология қўмитаси
VII. Хавфли экзоген геологик жараёнлар мониторинги						
35.	2018 — 2020 йилларда янги пайдо бўлган потенциал хавфли объектларни ҳисобга олган ҳолда хавфли экзоген геологик жараёнлар юзасидан мониторинг олиб бориш лойиҳасини тайёрлаш.	1) республиканинг тоғ ва тоғолди ҳудудларида янги потенциал хавфли геологик жараёнларни ҳисобга олган ҳолда хавфли геологик экзоген объектлар юзасидан мониторинг олиб бориш бўйича ишларни лойиҳалаш; 2) хавфли геологик жараёнларни ҳисобга олиб янгидан киритилган мониторинг объектларининг 7 та кузатув станцияларининг лойиҳа-смета ҳужжатларини тузиш ва лойиҳалашга геологик топшириқлар бериш.	2018 йил, I чорак	Хавфли экзоген геологик жараёнлар юзасидан мониторинг олиб бориш объектларининг рўйхатини аниқлаш. Мониторинг объектлари бўйича лойиҳа ҳужжатларини тузиш ва келишиш.	Ҳар йили бюджетдан ажратиладиган маблағлар доирасида	Давлат геология қўмитаси

Т/р	Асосий тадбирлар	Амалга ошириш механизми	Бажариш муддатлари	Қўйилаётган натижалар	Молиялаштириш ҳажмлари ва манбалари (млн сўм)	Бажарувчилар
1	2	3	4	5	6	7
36.	Республиканинг тоғ ва тоғолди ҳудудларида (Фарғона водийси, Жиззах, Қашқадарё, Самарқанд, Сурхондарё ва Тошкент вилоятларида) фаол геологик жараёнлар намоеъ бўладиган минтақаларда жойлашган 746 та объектларда (кўчки, ёрилиш, ўпирилиш, ювилиш, силжиб тушиш, тош кўчишнинг ҳосил бўлиши) мониторингини олиб бориш.	1) тайёргарлик ишларини ўтказиш; 2) Ўзбекистон Республикасининг тоғ ва тоғолди ҳудудлари чегарасида дала тадқиқот ишларини ташкил қилиш ва хавfli геологик жараёнлар юзасидан юқори тайёргарлик усулида (февраль — июнь, ноябрь-декабрь) ва кунлик фаолият (йилнинг қолган даврида) режимли кузатув олиб бориш; 3) хавfli геологик жараёнлар ривожланиши эҳтимоли бўлган ҳудудларни аниқлаш ва манфаатдор вазирлик ва идораларни хабардор қилиш; 4) хавfli геологик жараёнлар ривожланишининг олдини олиш бўйича тавсиялар ишлаб чиқиш ва аҳолини ҳимоя қилиш.	2016 — 2020 йиллар	Хавfli экзоген геологик жараёнлар ҳосил бўлиши мумкин бўлган жойларни ва тарқалиш ҳудудларини аниқлаш. Шикастланиш минтақаларини ажратиш ва уларнинг фаоллашуви ёки ривожланишини прогноз қилиш. Юқориди қайд этилган жараёнлар келтириб чиқариши мумкин бўлган ҳалокатли ҳолатлар ва уларнинг оқибатлари ҳақида манфаатдор вазирлик ва идораларни ўз вақтида огоҳлантириш ва хабардор қилиш. Аҳолини хавfli экзоген геологик объектлардан ҳимоя қилиш, объектлар ва иншоотларнинг хавфсизлигини таъминлаш бўйича тавсиялар ишлаб чиқиш. Хавfli экзоген геологик жараёнларнинг янги ўчоқлари шаклланиши ва пайдо бўлишининг олдини олиш, хавф-хатар ва унинг оқибатларини камайтириш учун экзоген геологик жараёнлар ривожланаётган ҳудудлардан оқилона фойдаланиш бўйича таклиф тайёрлаш. Экологик талофат ва авария оқибатларини бартараф этиш ҳамда огоҳлантириш тизими сифатини ошириш.	Ҳар йили бюджетдан ажратиладиган маблағлар доирасида	Давлат геология кўмитаси
VIII. Ерларнинг ифлосланиши мониторинги						
37.	Чотқол давлат кўриқхонасидаги фон станциясида тупроқ ифлосланиши мониторингини олиб бориш.	1) тупроқ намуналарини олиш ва таҳлил қилиш; 2) ерларнинг ифлосланиш даражасини баҳолаш; 3) маълумотни тайёрлаш ҳамда манфаатдор вазирлик ва идораларга тақдим этиш.	Ярим йилда бир марта	Тупроқнинг фон ҳолатини аниқлаш.	Ҳар йили бюджетдан ажратиладиган маблағлар доирасида	«Ўзгидромет» маркази
38.	Ишлатилган уран конлари ҳудудларида радиация ҳолати ва тупроқлар таркибидаги радионуклидлар ҳамда бир қатор	1) кузатув пунктларини аниқлаш ва дастлабки маълумотларни тўплаш, таҳлил қилиш;	2016 йил, IV чорак	Радиоэкологик мониторинг олиб бориш бўйича лойиҳа-смета ҳужжатини тасдиқлаш.	Ҳар йили бюджетдан ажратиладиган	Давлат геология кўмитаси

Т/р	Асосий тадбирлар	Амалга ошириш механизми	Бажариш муддатлари	Қутилаётган натижалар	Молиялаштириш ҳажмлари ва манбалари (млн сўм)	Бажарувчилар
1	2	3	4	5	6	7
	токсик металллар бўйича мониторинг олиб бориш, шунингдек йирик аҳоли пунктларини радиация жиҳатидан ўрганиш бўйича лойиҳа тайёрлаш.	2) лойиҳа ҳужжатини ишлаб чиқиш ва келишиш.			маблағлар доирасида	
39.	Чотқол-Курама минтақасидаги ишлатилган уран конлари ҳудудларида радиация ҳолати ҳамда тупроқ ва қурилиш хом ашёлари таркибидаги радионуклидлар ва токсик металллар мониторингини олиб бориш.	1) тайёрлов ишлари; 2) дала кузатувларини ташкиллаштириш ва ўтказиш, қурилиш хом ашёлари ва тупроқдан намуналар олиш; 3) намуналарнинг лаборатория таҳлилларини ўтказиш ва маълумотларни камерал қайта ишлаш; 4) тупроқнинг металл ва радионуклидлар билан ифлосланиш даражасини баҳолаш; 5) ифлосланган майдонларни рекультивация қилиш тадбирларини ишлаб чиқиш; 6) мониторинг натижалари бўйича маълумотларни махсус ваколатли давлат органларига тақдим этиш.	Ярим йилда бир марта	Ишлатилган уран конлари ҳудудларидаги тупроқлар таркибида радионуклидлар ва токсик металллар миқдорини баҳолаш. Чиқиндиларнинг аҳоли саломатлиги ва атроф табиий муҳитга салбий таъсирини камайтириш мақсадида ерларни рекультивация қилиш тадбирларини ишлаб чиқиш.	Ҳар йили бюджетдан ажратиладиган маблағлар доирасида	Давлат геология қўмитаси
40.	Ўзбекистон Республикасидаги йирик аҳоли яшаш жойлари ҳамда ҳудудларида радиация ҳолатининг мониторингини амалга ошириш (шу жумладан, Геология ва минерал ресурслар давлат қўмитаси ташкилотларининг таянч пунктлари ва ишлатилган уран конларининг иш майдонларида).	1) танлаб олинган объектларда радиация мониторинги ишларини ташкил этиш ва амалга ошириш; 2) аҳоли яшаш пунктлари ва иш майдонларида радиация ифлосланиш даражасини баҳолаш ҳамда ифлослантурувчи манбаларни аниқлаш; 3) радиоактив аномалияларни бартараф этиш чора-тадбирларини ишлаб чиқиш; 4) ҳисобот тайёрлаш ва уни маҳаллий давлат ҳокимияти органлари ва манфаатдор вазирлик ва идораларга тақдим этиш.	Ҳар йили	Аҳоли яшаш жойларида радиоактив аномалияларни аниқлаш ҳамда уларни бартараф этиш.		Давлат геология қўмитаси
41.	Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятлардаги қишлоқ хўжалиги ерлари тупроқларининг заҳарли химикатлар билан ифлосланиши мониторингини олиб бориш.	1) мониторинг олиб бориш учун қишлоқ хўжалиги ерларидаги ҳудудларни белгилаб олиш ва иш режасини тузиш; 2) тупроқ-грунтдан намуналар олиш ва уларни таҳлил қилиш;	Ярим йилда бир марта	Тупроқларнинг заҳарли химикатлар билан ифлосланиш даражаси юзасидан назорат олиб бориш. Тупроқларнинг токсик моддалар билан ифлосланишининг олдини олиш бўйича қарорлар қабул қилиш ва	Ҳар йили бюджетдан ажратиладиган маблағлар доирасида	«Ўзгидромет» маркази

Т/р	Асосий тадбирлар	Амалга ошириш механизми	Бажариш муддатлари	Қўйилаётган натижалар	Молиялаштириш ҳажмлари ва манбалари (млн сўм)	Бажарувчилар
1	2	3	4	5	6	7
		3) олинган маълумотларни таҳлил қилиш ва ерларнинг заҳарли химикатлар билан ифлосланиш даражасига баҳо бериш; 4) ҳисоботлар тайёрлаш ва маълумотларни манфаатдор вазирлик ва идораларга тегишли чора-тадбирлар кўриш ва амалга ошириш учун тақдим этиш.		уларни амалга ошириш учун махсус ваколатли давлат органларини маълумот билан таъминлаш.		
42.	Йирик sanoat қорхоналари жойлашган шаҳарлар атрофидаги туپроқларнинг токсик элементлар билан ифлосланишини назорат қилиш, жумладан: 2016 йилда — Бухоро, Урганч, Чирчиқ шаҳарларида; 2017 йилда — Нукус, Учқудук, Самарқанд шаҳарларида; 2018 йилда — Қўқон, Навоий, Тошкент шаҳарларида; 2019 йилда — Андижон, Бекобод, Наманган шаҳарларида; 2020 йили — Олмалиқ, Ангрен, Фарғона шаҳарларида.	1) танланган sanoat зоналари учун хос бўлган токсик элементлар рўйхатини аниқлаш; 2) туپроқ намуналарини олиш билан боғлиқ дала кузатувларини олиб бориш; 3) лаборатория таҳлилларини ўтказиш ва олинган маълумотларни камерал қайта ишлаш; 4) ифлосланиш даражасини баҳолаш, ҳисоботларни тайёрлаш ва маҳаллий давлат ҳокимияти органларига тақдим этиш.	2018 йил, IV чорак	Саноат қорхоналарининг ташламли билан туپроқларнинг ифлосланиш даражасини баҳолаш.	Ҳар йили бюджетдан ажратиладиган маблағлар доирасида	«Ўзгидромет» маркази
43.	Қорақалпоғистон Республикаси, вилоят ва туманлардаги фойдаланувчилар бўйича ерлар миқдорий таркибининг асосий ва даврий ҳисобини олиб бориш.	1) ерлардан фойдаланиш бўйича кадастр маълумотларини йиғиш; 2) маълумотларни умумлаштириш ва ерларнинг миқдорий таркиби бўйича йиллик ҳисоботлар тайёрлаш.	Ҳар йили	Ерлардан фойдаланиш самардорлигини баҳолаш ва тегишли тадбирлар ишлаб чиқиш.	Ҳар йили бюджетдан ажратиладиган маблағлар доирасида	«Ерғодезкадастр» давлат қўмитаси
44.	Республикадаги мелиоратив жиҳатдан ноқулай бўлган қишлоқ хўжалиги ерларини хатловдан ўтказиш.	1) ерларнинг мелиоратив ҳолати бўйича маълумот тўплаш; 2) ерлар сифати ёмонлашувининг асосий сабабларини аниқлаш; 3) маълумотларни умумлаштириш, ҳисоботлар тайёрлаш ва материалларни манфаатдор вазирлик ва идораларга чора-тадбирларни ишлаб чиқиш ва амалга ошириш учун тақдим этиш.	2019 йил, IV чорак	Мелиоратив ҳолати ёмонлашган ер майдонларини, уларнинг ёмонлашиш сабабларини аниқлаш ҳамда бундай ерларда деградация жараёнларини тўхтатиш бўйича чора-тадбирлар ишлаб чиқиш.	Ҳар йили бюджетдан ажратиладиган маблағлар доирасида	«Ерғодезкадастр» давлат қўмитаси
45.	Туپроқларнинг сифат ҳолати бўйича тизимли кузатувлар олиб бориш, жумладан:	1) кузатувдаги қишлоқ хўжалиги ер майдонларини идентификация қилиш;		Туپроқларнинг экологик кўрсаткичлари бўйича маълумот олиш.		«Ерғодезкадастр» давлат қўмитаси

Т/р	Асосий тадбирлар	Амалга ошириш механизми	Бажариш муддатлари	Қўтилаётган натижалар	Молиялаштириш ҳажмлари ва манбалари (млн сўм)	Бажарувчилар
1	2	3	4	5	6	7
	<p>Қорақалпоғистон Республикаси, Андижон, Жиззах, Наманган ва Навоий вилоятларида;</p> <p>Бухоро, Қашқадарё, Самарқанд ва Сурхондарё вилоятларида;</p> <p>Сирдарё, Тошкент ва Фарғона вилоятларида.</p>	<p>2) дала экспедицияларини ташкил этиш, тупроқ, сув ва ўсимликлар намуналарини олган ҳолда тадқиқотлар ўтказиш;</p> <p>3) тупроқ, сув, ўсимлик намуналарида хлорорганик пестицид ва оғир металлнинг концентрациясини аниқлаш учун кимёвий таҳлиллар ўтказиш;</p> <p>4) тупроқларнинг шўрланиш даражасини ва озиклантирувчи элементлар миқдорини (азот, фосфор, калий) аниқлаш;</p> <p>5) тўпланган маълумотларни таҳлил қилиш ҳамда умумлаштириш ва тупроқлар сифатини баҳолаш;</p> <p>6) манфаатдор вазирлик ва идораларга тақдим этиш учун таҳлилий маълумот тайёрлаш.</p>	<p>2016 йил, IV чорак</p> <p>2017 йил, IV чорак</p> <p>2018 йил, IV чорак</p>	<p>Ер ресурсларининг ҳолатини ва улардан фойдаланишни прогноз қилиш.</p>	<p>171,0</p> <p>183,0</p> <p>117,0</p>	
46.	<p>Сугориладиган ерларнинг бонитировкаси бўйича ишларни олиб бориш, жумладан:</p> <p>Самарқанд вилоятида 308,7 минг гектар майдонда;</p> <p>Жиззах, Қашқадарё, Тошкент ва Фарғона вилоятларида 1047,3 минг гектар майдонда;</p> <p>Қорақалпоғистон Республикаси, Андижон, Қашқадарё, Наманган, Сурхондарё ва Фарғона вилоятларида 1223,1 минг гектар майдонда.</p>	<p>1) Танлаб олинган туманларда ишларни амалга ошириш учун техник топшириқларни ва иш режасини тузиш;</p> <p>2) шурфлар қазиб, тупроқ намуналарини олиш билан биргаликда дала тадқиқотларини ташкил этиш ва ўтказиш;</p> <p>3) кимёвий таҳлиллар ўтказиш;</p> <p>4) олинган маълумотларни таҳлил қилиш ҳамда умумлаштириш ва тупроқларнинг балл бонитетини аниқлаш;</p> <p>5) тупроқ хариталарини тузиш, таҳлилий маълумотлар ва ҳисоботларни тайёрлаш.</p>	<p>2017 йил, IV чорак</p> <p>2018 йил, IV чорак</p> <p>2019 йил, IV чорак</p>	<p>Сугориладиган ерларнинг унумдорлигини баҳолаш ва янгиланган тупроқ хариталарини тузиш.</p>	<p>988,5</p> <p>3665,4</p> <p>4340,4</p>	«Ергеодезкадастр» давлат қўмитаси
47.	<p>Сугориладиган ерларнинг шўрланиш даражаси мониторинги (шўрланиш ҳолатини сёмка қилиш):</p> <p>Қорақалпоғистон Республикаси, Қашқадарё, Навоий ва Самарқанд вилоятларида (706,4 минг гектар майдонда);</p>	<p>1) шўрланиш сёмкаларини бажариш учун иш режаси ва техник топшириқлар тузиш;</p> <p>2) шурфлар қазиб, тупроқ намуналарини олиш билан биргаликда дала тадқиқотларини ташкил этиш ва ўтказиш;</p>	<p>2016 йил, IV чорак</p>	<p>Сугориладиган ерларнинг шўрланиш даражасини баҳолаш.</p> <p>Турли даражадаги ерларнинг шўрланган майдонини қисқартириш бўйича чора-тадбирлар ишлаб чиқиш.</p>	<p>2472,1</p>	«Ергеодезкадастр» давлат қўмитаси

Т/р	Асосий тадбирлар	Амалга ошириш механизми	Бажариш муддатлари	Кутилаётган натижалар	Молиялаштириш ҳажмлари ва манбалари (млн сўм)	Бажарувчилар
1	2	3	4	5	6	7
	Андижон, Бухоро, Наманган, Сурхондарё, Тошкент ва Фарғона вилоятларида (798,9 минг гектар майдонда).	3) кимёвий таҳлиллар ўтказиш; 4) олинган маълумотларни таҳлил қилиш ҳамда умумлаштириш ва суғориладиган ерларнинг шўрланиш даражасини баҳолаш; 5) маҳаллий давлат ҳокимияти органларига тақдим этиш учун ҳисобот ва таҳлилий маълумотлар тайёрлаш.	2017 йил, IV чорак		2795,9	
48.	Тожикистон алюминий компаниясининг салбий таъсирга учраган тупроқларнинг ифлосланиши юзасидан комплекс мониторинг олиб бориш (Сурхондарё вилоятининг шимолий туманларида).	1) кузатув майдонларини танлаш ва кузатувлар учун бириктириб қўйиш; 2) тупроқ, сув ва ўсимликлардан намуналар олиш; 3) тупроқ, сув ва ўсимликларда ифлослантувчи моддалар миқдорини аниқлаш бўйича таҳлиллар ўтказиш; 4) бириктирилган ер майдонларида тупроқларнинг ифлосланиш даражасини баҳолаш; 5) маҳаллий давлат ҳокимияти органларига, манфаатдор вазирлик ва идораларга тақдим этиш учун ҳисобот, тавсия ва таклифлар тайёрлаш.	2016 — 2020 йиллар	Тожикистон алюминий компанияси ташламаларининг тупроқ ҳолатига таъсирини баҳолаш. Тупроқнинг унумдорлигини сақлаш ва соғломлаштириш услубларини ишлаб чиқиш.	200,0	«Ергеодезкадастр» давлат қўмитаси
IX. Қўллар экотизимлари ва уларга туташган ҳудудлар ҳолати мониторинги						
49.	Қўллар тизими ва сув омборларидаги сувларнинг гидрокимёвий кўрсаткичлари мониторинги, ушбу Дастурнинг 7-иловасига мувофиқ.	1) экспедицион тадқиқотлар режасига мувофиқ қўллар тизимида кузатувлар ўтказиш дастурини тайёрлаш; 2) дала ишларини ташкиллаштириш ҳамда қўлларнинг сифат ҳолати намуналарини олган ҳолда кузатишлар ўтказиш; 3) кимёвий-физикавий таҳлиллар ва уларнинг камерал таҳлилин timer ўтказиш; 4) олинган маълумотларни умумлаштириш ва қўлларнинг экологик ҳолатини баҳолаш; 5) ҳисоботлар тайёрлаш ва қўлларнинг экологик ҳолатини яхши-	Ҳар чоракда	Қўллар тизимида экологик мониторинг тизимини ривожлантириш. Қўлларга туташ табиий ҳудудларни салбий антропоген, техноген ва табиий омиллар таъсиридан муҳофаза қилиш. Қўллар тизимида ифлослантувчи моддалар оқоваларининг ташланишини камайтириш ва қўлларнинг рекреацион салоҳиятидан самарали фойдаланиш. Ўсимлик ва ҳайвон турларини, жумладан, Қизил китобга киритилганларини сақлаб қолиш.	Ҳар йили бюджетдан ажратиладиган маблағлар доирасида	Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси, Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги

Т/р	Асосий тадбирлар	Амалга ошириш механизми	Бажариш муддатлари	Қутилаётган натижалар	Молиялаштириш ҳажмлари ва манбалари (млн сўм)	Бажарувчилар
1	2	3	4	5	6	7
50.	Кўллар тизимларига туташган ерлар ҳолатининг мониторингини олиб бориш.	1) олиб бориладиган ишлар дастурини тайёрлаш; 2) дала ишларини ташкил этиш ва кўлларга туташган ерлар ҳолати бўйича тупроқ-грунт намуналарини олган ҳолда кузатувлар ўтказиш; 3) кимёвий-физикавий таҳлиллар ва уларнинг камерал таҳлилинини ўтказиш; 4) олинган маълумотларни умумлаштириш ва ерларнинг экологик ҳолатини баҳолаш; 5) ҳисоботлар тайёрлаш ва уларни манфаатдор давлат органларига тегишли чора-тадбирлар кўриш учун тақдим этиш.	Ҳар йили	Ерларнинг деградацияга ва чўлланшига учраш ҳолатларини бартараф этиш бўйича тавсиялар ҳамда ўрмон-фитомелноратив тадбирларни амалга ошириш учун таклифлар ишлаб чиқиш мақсадида кўлларга туташган ҳудудлардаги ерлар ва ландшафтларнинг ҳолати бўйича маълумотлар олиш ва уларни баҳолаш.	Бажарувчилар маблағлари	Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси, Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги, «Ергеодекадастр» давлат қўмитаси
51.	Денгизкўл кўли (Бухоро вилояти), Айдар-Арнасой кўллар тизими (Жиззах ва Навоий вилоятлари), Тўдакўл ва Куйимозор сув омборларининг (Навоий вилояти) биологик хилма-хиллиги мониторингини олиб бориш.	1) кўллар тизимида кузатувлар ўтказиш бўйича дастурни тайёрлаш; 2) кўчма экспедициялар ташкиллаштириш ва биологик-орнитологик мониторинг ўтказиш; 3) кузатув маълумотларини таҳлил қилиш ҳамда ўсимлик ва ҳайвонот дунёси объектларини ҳисобга олиш; 4) ўсимлик ва ҳайвонот дунёси объектлари бўйича олинган мониторинг маълумотларини давлат кадастр тизимига киритиш; 5) ўрганилаётган кўллар ҳудудида биологик хилма-хилликни сақлаш бўйича тавсиялар ишлаб чиқиш.	Ҳар йили	Сув ҳавзаларидаги сувда сузувчи қушларнинг турлари ва сони бўйича маълумотлар олиш. Мониторинг маълумотларини ҳайвонот дунёси давлат кадастри тизимига киритиш ҳамда улардан биологик ресурслардан барқарор фойдаланиш ва муҳофаза қилиш бўйича қарорлар қабул қилишда фойдаланиш. Мониторинг маълумотларини ҳисоботларга киритиш ва Рамсар Конвенцияси бўйича мажбуриятларни бажариш. Ҳайвонлар ва ўсимликлар турларини, шу жумладан, Қизил китобга киритилганларини сақлаб қолиш.	Бажарувчи маблағи	Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси
Х. Ўсимлик ва ҳайвонот дунёси объектлари мониторинги						
52.	Ҳайвонот ва ўсимлик дунёси объектларининг локал мониторингини ўтказиш учун Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятларда 20 та ҳудудни аниқлаш.	1) дастлабки маълумотлар ва материалларни йиғиш; 2) биомониторинг ўтказиш бўйича мезонларни танлаш;	2016-2017 йиллар	Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятларда ишлаб чиқилган мезонлар асосида локал мониторинг олиб бориш учун 20 та ҳудудларни (жумладан,	Ҳар йили бюджетдан ажратиладиган маблағлар доирасида,	Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси, Қишлоқ ва сув

Т/р	Асосий тадбирлар	Амалга ошириш механизми	Бажариш муддатлари	Қутилаётган натижалар	Молиялаштириш ҳажмлари ва манбалари (млн сўм)	Бажарувчилар
1	2	3	4	5	6	7
		3) тўпланган маълумотларни таҳлил қилиш ҳамда ҳайвонот ва ўсимлик дунёси объектлари бўйича локал мониторинг ўтказиш ҳудудларини аниқлаш; 4) локал мониторинг ўтказилаётган ҳудудларнинг хусусиятларини аниқлаш ҳамда геоахборот технологияларини қўллаган ҳолда хариталар тузиш.		муҳофаза қилинадиган табиий ҳудудларни) идентификация қилиш. Танлаб олинган ҳудудларнинг тегишли хусусиятларини аниқлаш, шу жумладан хариталар тузиш.	Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитасининг бюджетдан ташқари маблағлари	хўжалиги вазирлиги, «Ергеодезкадастр» давлат қўмитаси
53.	Танлаб олинган ҳудудларда ўсимлик ва ҳайвонот дунёсининг индикатор турлари бўйича мониторинг ўтказиш.	1) дала экспедицияларини ташкил этиш ҳамда ҳайвонот ва ўсимлик индикатор турларининг ҳолати бўйича кузатишларни ташкил этиш; 2) локал мониторинг ўтказиш ҳудудларини ҳамда ҳайвонот ва ўсимлик дунёсининг индикатор турларини батафсил ўрганиб, тузатиш ва аниқликлар киритиш; 3) танлаб олинган ҳудудларда узоқ муддатли локал мониторинг олиб бориш бўйича тавсияномалар тайёрлаш.	Ҳар йили	Узоқ муддатли локал мониторинг олиб бориш учун асос бўладиган ҳайвонот ва ўсимликлар индикатор турларининг ҳолати бўйича асосий маълумотларни олиш.	Ҳар йили бюджетдан ажратиладиган маблағлар доирасида, Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитасининг бюджетдан ташқари маблағлари	Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси, Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги
54.	Муҳофаза этиладиган табиий ҳудудлардаги Қизил китобга киритилган ҳайвонот ва ўсимлик дунёси объектларининг локал мониторингини олиб бориш.	1) муҳофаза этиладиган табиий ҳудудларда мониторинг ўтказиш бўйича иш дастурини тайёрлаш; 2) дала тадқиқотларини ташкил этиш ҳамда ўсимлик ва ҳайвонлар ҳисобини олиб бориш; 3) муҳофаза этиладиган табиий ҳудудларда яшовчи кам учрайдиган ўсимлик ва ҳайвон турлари сонини сақлаб қолиш ва қайта тиклаш бўйича тавсиялар ҳамда чора-тадбирлар ишлаб чиқиш.	Ҳар йили	Ўзбекистон Республикаси Қизил китобга киритилган, шу жумладан 8 та давлат кўриқхоналари, 2 та миллий табиий боғлар, биосфера резервати ва «Жайрон» экомарказ ҳудудларидаги ўсимлик ва ҳайвон турлари бўйича асосий маълумотларни олиш. Камёб ва йўқолиб кетиш хавфи бор ҳайвонот ва ўсимлик дунёси объектлари популяцияларининг сонини сақлаб қолиш ва қайта тиклаш.	Ҳар йили бюджетдан ажратиладиган маблағлар доирасида, Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитасининг бюджетдан ташқари маблағлари	Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси, Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги
55.	Давлат ўрмон хўжалиги ва ўрмон-ов хўжалиги ерларида ўсимлик ва ҳайвонот дунёси мониторингини олиб бориш.	1) ўрмон хўжаликларида мониторинг ўтказиш бўйича иш дастурлари тайёрлаш; 2) дала тадқиқотларини ташкил этиш ҳамда ўсимлик ва ҳайвонлар ҳисобини олиб бориш;	2016 — 2020 йиллар	Ўрмон фонди ерларида ўсимлик ва ҳайвонот дунёсининг энг муҳим объектлари сонини аниқлаш (овладидиган ҳайвон турлари).	Ҳар йили бюджетдан ажратиладиган маблағлар доирасида	Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги, Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси

Т/р	Асосий тадбирлар	Амалга ошириш механизми	Бажариш муддатлари	Қутилаётган натижалар	Молиялаштириш ҳажмлари ва манбалари (млн сўм)	Бажарувчилар
1	2	3	4	5	6	7
		3) ўрмон фонди ерларида мавжуд бўлган ўсимлик ва ҳайвонот дунёсининг муҳим объектларни сақлаб қолиш бўйича тавсиялар ишлаб чиқиш.				
56.	Давлат кўриқхоналари, миллий боғлар, биосфера резервати ва «Жайрон» экомаркази ҳудудларидаги экологик тизим ҳолатининг локал мониторингини олиб бориш.	1) дастур ва иш режасини тузиш; 2) дала тадқиқотларини ташкил этиш, ҳайвонот ва ўсимлик дунёси объектларини ҳисобга олиш ҳамда намуналар олиш билан биргаликда экотизимлар ҳолатини ўрганиш; 3) олинган маълумотларни таҳлил қилиш ва умумлаштириш; 4) биологик хилма-хилликни сақлаб қолиш ва экотизимларнинг экологик барқарорлигини таъминлаш бўйича таклифлар тайёрлаш.	2016 — 2020 йиллар	Давлат кўриқхоналари, миллий боғлар, биосфера резервати ва «Жайрон» экомаркази ҳудудларидаги 885377 гектар майдонда асосий экологик тизимлар ҳолати бўйича кўрсаткичларни олиш; Олинган маълумотларни Халқаро Конвенцияларнинг (биологик хилма-хилликни сақлаш бўйича Рамсар ва Бон Конвенциялари) бажарилиши бўйича ҳисоботларга ҳамда ўсимлик ва ҳайвонот дунёси объектларининг давлат кадастрига киритиш.	Ҳар йили бюджетдан ажратиладиган маблағлар доирасида	Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси, Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги.
XI. Атроф муҳитнинг трансегаравий ифлосланиши мониторинги						
57.	Чегара ҳудудларида атмосферани ифлослантирувчи моддаларнинг трансегаравий кузатувларини олиб бориш.	1) мониторинг олиб бориш учун ҳудудларни аниқлаш ва иш режасини тайёрлаш; 2) муайян ҳудудларда атмосфера ҳавосининг ҳолати бўйича кузатувлар олиб бориш; 3) мониторинг натижаларини баҳолаш ва таҳлил қилиш; 4) тегишли қарорлар қабул қилиш учун манфаатдор давлат органларига маълумотлар тақдим этиш.	Ҳар чоракда	Назорат хизматлари фаолиятини такомиллаштириш ва республика ҳудудини техноген ва табиий тусдаги трансегаравий кириб келадиган зарарли моддалар билан ифлосланишининг олдини олиш бўйича комплекс чора-тадбирлар кўриш.	Ҳар йили бюджетдан ажратиладиган маблағлар доирасида	«Ўзгидромет» маркази, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси
58.	Чегара ҳудудларида (Майлисуй, Шохимардонсой, Сумсар, Исфайрамсой, Амударё, Сирдарё, Зарафшон дарёлари ҳавзаларида) ер усти сувларини ифлослантирувчи моддаларнинг трансегаравий ўтиши мониторингини олиб бориш.	1) тадқиқотлар олиб бориш бўйича ишлар режаси ва дастурини тайёрлаш; 2) чегара ҳудудларида ер усти сувларининг ҳолати юзасидан мунтазам кузатув ишларини олиб бориш; 3) табиий муҳитнинг ифлосланиш даражасини баҳолаш; 4) ҳисоботлар тайёрлаш ва манфаатдор давлат органларига тақдим этиш.	Ҳар чоракда	Трансегаравий сув оқимларини муҳофаза қилиш ва улардан фойдаланиш соҳасида халқаро ҳуқуқ нормалари ва тамойилларига мувофиқ Ўзбекистон Республикасининг миллий манфаатларини таъминлаш.	Ҳар йили бюджетдан ажратиладиган маблағлар доирасида	Давлат геология қўмитаси, Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси, «Ўзгидромет» маркази, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Фавқулодда вазиятлар вазирлиги

T/p	Асосий тадбирлар	Амалга ошириш механизми	Бажариш муддатлари	Қўйилаётган натижалар	Молиялаштириш ҳажмлари ва манбалари (млн сўм)	Бажарувчилар
1	2	3	4	5	6	7
XII. Натижаларни умумлаштириш ва маълумотларнинг электрон базасини шакллантириш						
59.	Олинган таҳлилий маълумотларни тўплаш ва таҳлил қилиш, ахборот маълумотларини ва ҳисоботларни нашр этишга тайёрлаш учун шошилиш, тезкор ва тартибли маълумотларни умумлаштириш.	1) атроф табиий муҳит мониторинги маълумотларини йиғиш, умумлаштириш ва таҳлил қилиш; 2) ифлослантирувчи манбаларнинг зарарли моддалар эмиссияси ҳолатини баҳолаш ва кўрсаткичларнинг қиёсий таҳлилинини ўтказиш.	Ҳар чоракда	Тегишли қарорлар қабул қилиш учун махсус ваколатли давлат органларини атроф муҳит ҳолати бўйича маълумотлар билан таъминлаш.	Ҳар йили бюджетдан ажратиладиган маблағлар доирасида	Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Давлат геология қўмитаси, Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги, «Ўзгидромет» маркази
60.	Атроф табиий муҳит мониторингининг электрон маълумотлар базасини шакллантириш ва фойдаланувчига уларни қулай шаклда тақдим этиш.	1) атроф табиий муҳит мониторинги маълумотларини йиғиш ва тизимли тартибга солиш; 2) Ўзбекистон Республикаси Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси ахборот марказига ва бошқа ташкилотларга маълумотларни фойдаланувчи учун қулай бўлган шаклда тақдим этиш.	2016 — 2020 йиллар	Маълумотларнинг электрон базасини шакллантириш ва тўлдириб бориш. Атроф табиий муҳит мониторинги ягона маълумотлар электрон базасини такомиллаштириш.	Ҳар йили бюджетдан ажратиладиган маблағлар доирасида	Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги, «Ергеодезкадастр» давлат қўмитаси, «Ўзгидромет» маркази
61.	Маълумотларнинг электрон базаси ва ахборот тизимларини техник қўллаб-қувватлаш.	Ахборот-коммуникация тизимларининг ускуналарини янгилаш, маълумотлар электрон базаси воситаларининг техник ҳолатини сақлаш учун мунтазам профилактика ишларини олиб бориш. Мутахассислар малакасини ошириш.	2016 — 2020 йиллар	Атроф муҳит мониторинги электрон маълумотлар базасининг техник воситалари ва дастурларининг мустаҳкам фаолият кўрсатишини таъминлаш.	Ҳар йили бюджетдан ажратиладиган маблағлар доирасида	Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Давлат геология қўмитаси, Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги, «Ергеодезкадастр» давлат қўмитаси, «Ўзгидромет» маркази
62.	Атроф табиий муҳит мониторинги электрон маълумотлар базасини юритиш ва қайта ишлашда дастурий таъминотни такомиллаштириш.	1) атроф табиий муҳит мониторинги соҳасида замонавий дастурий маҳсулотларни ўрганиш ва таҳлил қилиш; 2) электрон маълумотлар базаси учун янги дастурларни харид қилиш ва тағбиқ этиш.	2016 — 2020 йиллар	Электрон маълумотлар базасига замонавий дастурий маҳсулотларни, шу жумладан геоахборот технологияларини тағбиқ этиш.	Ҳар йили бюджетдан ажратиладиган маблағлар доирасида	Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Давлат геология қўмитаси, Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги, «Ергеодезкадастр»

T/p	Асосий тадбирлар	Амалга ошириш механизми	Бажариш муддатлари	Қўтилаётган натижалар	Молиялаштириш ҳажмлари ва манбалари (млн сўм)	Бажарувчилар
1	2	3	4	5	6	7
XIII. Даврий ва тезкор маълумотларни тайёрлаш						
63.	Табиий муҳит ҳолати тўғрисида йиллик, чораклик, ойлик маълумотлар, бюллетенлар, шунингдек тезкор маълумотларни тайёрлаш ва нашр этиш.	Ахборот ҳужжатларини шакллантириш ва чоп этиш.	2016 — 2020 йиллар	Давлат органлари, бошқа манфаатдор ташкилотлар, жамоатчилик ва аҳолини атроф табиий муҳит ҳолати тўғрисидаги маълумотлар билан таъминлаш.	Бажарувчилар маблағлари	Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Давлат геология қўмитаси, Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги, «Ўзгидромет» маркази
64.	Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитасига: атроф табиий муҳит мониторинги натижалари тўғрисида чораклик ҳисоботни; атроф табиий муҳит мониторинги натижалари тўғрисида йиллик ҳисоботни тақдим этиш.	1) республикадаги мониторинг объектлари бўйича маълумот тўплаш; 2) 2016 — 2020 йилларда Ўзбекистон Республикасида атроф табиий муҳит мониторинги Дастурида белгиланган тадбирларнинг бажарилиши бўйича назорат режасига асосан Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитасига тақдим этиш учун маълумотларни таҳлил қилиш ҳамда йиллик ҳисоботларни шакллантириш.	Ҳар чоракда Ҳар йили	Давлат ташкилотлари ва бошқа манфаатдор ташкилотларни атроф табиий муҳит ҳолати тўғрисидаги мониторинг натижалари бўйича маълумотлар билан таъминлаш.	Ҳар йили бюджетдан ажратиладиган маблағлар доирасида	Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги, Давлат геология қўмитаси, «Ергеодезкадастр» давлат қўмитаси, «Ўзгидромет» маркази
65.	Ўзбекистон Республикасида атроф табиий муҳит ҳолати тўғрисидаги Миллий маърузани тайёрлаш ва чоп этиш.	1) идоралараро ишчи гуруҳини тузиш; 2) атроф табиий муҳит мониторинг объектлари бўйича маълумотларни тўплаш ва умумлаштириш; 3) атроф табиий муҳит ҳолати ҳақидаги Миллий маърузани чоп этиш бўйича тегишли вазирлик ва идоралар билан ҳамкорликда ишлар олиб бориш.	3 йилда бир марта	Атроф табиий муҳит ҳолати ҳақидаги Миллий маърузани чоп этиш. Аҳоли хабардорлигини ошириш.	Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитасининг бюджетдан ташқари маблағлари	Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Давлат геология қўмитаси, Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги, «Ергеодезкадастр» давлат қўмитаси, «Ўзгидромет» маркази
66.	Ер ресурслари ҳолати тўғрисидаги Миллий ҳисоботни тайёрлаш ва чоп этиш.	1) ер ресурсларининг ҳолати ва улардан фойдаланиш тўғрисидаги	Ҳар йили	Ер ресурслари ҳолати тўғрисидаги Миллий ҳисоботни чоп этиш.	Бажарувчи маблағлари	«Ергеодезкадастр» давлат қўмитаси

T/p	Асосий тадбирлар	Амалга ошириш механизми	Бажариш муддатлари	Қўтилаётган натижалар	Молиялаштириш ҳажмлари ва манбалари (млн сўм)	Бажарувчилар
1	2	3	4	5	6	7
		маълумотларини йиғиш, умумлаштириш ва таҳлил қилиш; 2) Ўзбекистон Республикасида ер ресурслари ҳолати тўғрисидаги Миллий ҳисоботни чоп этишда тегишли вазирликлар ва идоралар билан ҳамкорликда ишлар олиб бориш.		Аҳоли хабардорлигини ошириш.		
67.	Атроф табиий муҳит ҳолати мониторинги тизимига геоахборот технологияларини жорий этиш.	1) махсус ваколатли давлат органлари томонидан атроф табиий муҳит ҳолати мониторинги натижасида олинган маълумотларини таҳлил қилиш ва тўплаш; 2) асосий табиий компонентлар ҳолатининг ўзгариш динамикасини акс эттирувчи махсус геоахборот тизимини яратиш; 3) геоахборот тизимларини қўлланган ҳолда атроф табиий муҳит ҳолати мониторингининг электрон маълумотлар базасини жорий этиш ҳамда такомиллаштириш бўйича тавсиялар ишлаб чиқиш.	2017-2018 йиллар	Атроф табиий муҳит ҳолати мониторинги тизимида геоахборот технологияларини жорий этиш. Атроф табиий муҳит мониторингининг тегишли йўналишлар бўйича ҳимояланган идоралараро маълумотлар геоахборот базасини шакллантириш. Табиатни муҳофаза қилиш чоратадбирларини амалга оширишда самарадорликни ошириш.	Ҳар йили бюджетдан ажратиладиган маблағлар доирасида, бажарувчиларнинг бюджетдан ташқари маблағлари	Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Давлат геология қўмитаси, Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги, «Ерғодезкадастр» давлат қўмитаси, «Ўзгидромет» маркази
68.	Атроф табиий муҳит мониторинги бўйича Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси ахборот веб-портални яратиш ва қўллаб-қувватлаш.	1) ахборот-коммуникация тизими воситаларининг техник ҳолатини сақлаш бўйича мунтазам равишда профилактика ишларини олиб бориш; 2) Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси ахборот веб-портални атроф табиий муҳит ҳолати бўйича маълумотлар билан таъминлаш ва мунтазам равишда янгилан бориш; 3) ахборот-коммуникация технологиялари соҳасидаги мутахассисларнинг малакасини ошириш.	2016 — 2020 йиллар	Атроф табиий муҳит ҳолати ҳақида кенг жамоатчиликни расмий веб-сайт (www.uznature.uz) орқали хабардор қилиш. Табиатни муҳофаза қилиш тадбирларида аҳолининг фаолиятини ошириш.	Бажарувчилар маблағлари	Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси
XIV. Атроф табиий муҳит мониторингининг метрологик асосини ва услубий базасини такомиллаштириш						
69.	Ўлчовлар олиб бориш методикаларини ишлаб чиқиш ва такомиллаштириш, ушбу Дастурнинг 8-илласига мувофиқ.	1) ўлчов олиб бориш методикаларини ишлаб чиқиш учун идоралараро ишчи гуруҳ тузиш;	2016 — 2020 йиллар	Ўлчов олиб бориш методикаларини такомиллаштириш ва уларни «Ўзстандарт» агентлигида тасдиқлаш.	Ҳар йили бюджетдан ажратиладиган	«Ўзгидромет» маркази, Табиатни муҳофаза

Т/р	Асосий тадбирлар	Амалга ошириш механизми	Бажариш муддатлари	Қўтилаётган натижалар	Молиялаштириш ҳажмлари ва манбалари (млн сўм)	Бажарувчилар
1	2	3	4	5	6	7
		<p>2) мавжуд методикаларни қайта кўриб чиқиш, таҳлил қилиш ва баҳолаш;</p> <p>2) ўлчов олиб бориш методикаларини ишлаб чиқиш ва такомиллаштириш;</p> <p>3) ишлаб чиқилган ўлчов олиб бориш методикаларини «Ўзстандарт» агентлигида келишиш ва тасдиқлаш;</p> <p>4) экоаналитик лабораториялар томонидан ўлчов олиб бориш методикаларини ўзлаштириш.</p>		<p>Ишлаб чиқилган методикаларни ўзлаштириш ва амалиётга татбиқ этиш.</p> <p>Атроф табиий муҳит мониторингини олиб бориш сифатини ошириш.</p>	маблағлар доирасида	қилиш давлат қўмитаси, Соғлиқни сақлаш вазирлиги
70.	Ўсимлик ва ҳайвонот дунёси объектлари мониторингини олиб боришнинг ягона методикасини ишлаб чиқиш.	<p>1) биохилмаҳиллик мониторингини олиб боришда жаҳон амалиётини таҳлил қилиш ва баҳолаш;</p> <p>2) дастлабки маълумотларни тўплаш ва умумлаштириш;</p> <p>3) ўсимлик ва ҳайвонот дунёси объектлари мониторингини олиб боришнинг ягона методикасини ишлаб чиқиш;</p> <p>4) ўсимлик ва ҳайвонот дунёси объектлари мониторингини олиб боришнинг ягона методикасини тасдиқлаш.</p>	2016 йил, IV чорак	<p>Индикатор турлари рўйхати, уларнинг ҳолати тўғрисида маълумотларни олиш, сақлаш ва тақдим этиш шакллари бўйича методикаларни ўз ичига олувчи ўсимлик ва ҳайвонот дунёси объектлари мониторингини олиб боришнинг ягона методикасини тасдиқлаш.</p> <p>Тегишли таҳлил олиб бориш ҳамда ўсимлик ва ҳайвонот дунёси давлат кадастрини юритиш учун фойдаланишга имкон берувчи ягона форматдаги электрон маълумотлар базасини яратиш.</p>	Талаб этилмайди	Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси, Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги
XV. Атроф табиий муҳитнинг ягона мониторинг тизимини олиб бориш учун экоаналитик лабораторияларнинг моддий-техника базасини ва асбоб-техник қурилмаларини модернизациялаш						
71.	Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси лабораторияларининг моддий-техника базасини яхшилаш.	<p>1) лабораторияларнинг ҳозирги ҳолатини ўрганиш, ишларни бажариш бўйича ҳисоб-китобларни ўтказиш ва лойиҳа ҳужжатларини тайёрлаш;</p> <p>2) ишларни молиялаштириш бўйича таклифлар киритиш;</p> <p>3) лойиҳа ҳужжатларига биноан лабораторияларнинг моддий-техника базасини яхшилаш бўйича ишларни амалга ошириш.</p>	2016 — 2020 йиллар	Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси лабораторияларини (Аналитик назоратга ихтисослашган давлат инспекцияси, ҳудудий аналитик назоратга ихтисослашган инспекциялар ва «Сувгео» илмий-тадқиқот институти) реконструкция қилиш ҳамда тўлиқ жиҳозлаш.	Ҳар йили Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитасига ажратилаётган марказлашган инвестициялар доирасида	Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси, Иқтисодиёт вазирлиги, Молия вазирлиги

Т/р	Асосий тадбирлар	Амалга ошириш механизми	Бажариш муддатлари	Қутилаётган натижалар	Молиялаштириш ҳажмлари ва манбалари (млн сўм)	Бажарувчилар
1	2	3	4	5	6	7
72.	Радонни ва унинг ҳавода, сувда ҳамда тупроқда парчаланган маҳсулотларини, шунингдек, умумий альфа фаоллигини ўлчаш учун замонавий иккиламчи ускуналарни харид қилиш.	1) радон миқдорини аниқлаш ускунасини харид қилиш тўғрисида эълон бериш; 2) асбоб ва қурилмаларни спецификацияга мувофиқ белгиланган тартибда харид қилиш; 3) харид қилинган ўлчов воситаларини синовдан ўтказиш ва соzлаш.	2016-2017 йиллар	Атроф табиий муҳитнинг радиацион мониторингини олиб бoрyвчи бўлимини техник жиҳатдан таъминлаш.	Ҳар йили бюджетдан ажратилadиган маблаглар доирасида	Давлат геология кўмитаси
73.	Мониторинг олиб бoриладиган қудуқларда ер ости сувларининг сатҳи ва ҳарорати тўғрисидаги маълумотларни йиғиш ва сақлаш бўйича автоматлаштирилган ускунани такомиллаштириш.	1) маълумотларни автоматлаштирилган ҳолда йиғувчи ускунани такомиллаштириш бўйича техник ечимларни ишлаб чиқиш; 2) ишлаб чиқилган технологик кўрсаткичларни киритиш ва ускунани такомиллаштириш; 3) такомиллаштирилган ускунани синовдан ўтказиш ва ишга тушириш.	2016 — 2020 йиллар	Мониторинг маълумотларининг ҳаққонийлиги ва ишончлигини таъминлаш ҳамда ускунани техник такомиллаштириш. Маълумотлилиқ, ҳаққонийлик ва ишончлиликни таъминлаш.	Ҳар йили бюджетдан ажратилadиган маблаглар доирасида	Давлат геология кўмитаси
74.	Атроф табиий муҳитни ифлослантiryвчи элементларни аниқловчи автоматлаштирилган ускуналарни жорий этиш.	1) тегишли ускуналарни харид қилиш тўғрисида эълон бериш; 2) асбоб ва қурилмаларни спецификация талабларига сoз келган ҳолда белгиланган тартибда харид қилиш; 3) харид қилган ўлчов воситасини синовдан ўтказиш ва соzлаш.	2017 — 2020 йиллар	Ўлчовларнинг аниқлиги ва ишончлигини таъминлаш, кимё лабораторияларини сақлашнинг сарф-харажатларини камайитириш.	Ҳар йили бюджетдан ажратилadиган маблаглар доирасида	Давлат геология кўмитаси
75.	Ер ости сувларининг электр ўтказувчанлигини ўлчайдиган ускунани ишлаб чиқиш.	1) технологик схемаларни ишлаб чиқиш; 2) электр ўтказувчанликни ўлчайдиган ускунани яратиш; 3) яратилган ускунани сув қудуқлари ва бошқа кузатув пунктларига ўрнатиш.	2016 — 2020 йиллар	Ер ости сувларининг ҳамда сув қудуқларининг техник ҳолати тўғрисида олинаётган маълумотларнинг тезкорлиги ва ишончлигини ошириш.	Ҳар йили бюджетдан ажратилadиган маблаглар доирасида	Давлат геология кўмитаси
76.	Атроф табиий муҳит мониторингини такомиллаштириш бўйича илмий-тадқиқот ва тажриба-конструкторлик ишларини ўтказиш.	1) илмий-тадқиқот ўтказиш (грантлар ҳисобидан молиялаштириш шарти билан); 2) атроф табиий муҳит мониторинги тизимини такомиллаштириш бўйича чoра-тадбирларни ишлаб чиқиш ва амалиётга жорий этиш.	2016 — 2020 йиллар	Атроф табиий муҳит мониторингининг янги усуллари ва технологияларини амалиётга жорий этиш.	Ҳар йили бюджетдан ажратилadиган маблаглар доирасида, Табиатни муҳофаза қилиш кўмитасининг бюджетдан ташқари маблаглари	«Ўзгидромет» маркази, Давлат геология кўмитаси, Табиатни муҳофаза қилиш давлат кўмитаси

Т/р	Асосий тадбирлар	Амалга ошириш механизми	Бажариш муддатлари	Қўтилаётган натижалар	Молиялаштириш ҳажмлари ва манбалари (млн сўм)	Бажарувчилар
1	2	3	4	5	6	7
77.	Атроф табиий муҳит мониторингини олиб боровчи ташкилотлар ходимларининг касбий малакасини ошириш.	1) мутахассисларнинг малакасини ошириш бўйича режа-графикни тузиш; 2) ўқув курслари ва тренингларда қатнашадиган тингловчиларни танлаш; 3) мониторинг ва таҳлилий тадқиқотлар ўтказиш даврида олинган билимлар ва кўникмаларни амалда жорий этиш.	2016 — 2020 йиллар	Мониторинг ўтказувчи ва табиатдан фойдаланувчи ташкилотларни малакали мутахассислар билан таъминлаш ҳамда малакаси ошган ходимлар улушини кўпайтириш. Атроф табиий муҳит мониторингини ўтказиш соҳасида хизмат вазифаларини бажаришда ходимларнинг иш самарадорлигини ошириш.	Вазирликлар, идоралар ва халқаро ташкилотлар маблағлари	Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Давлат геология қўмитаси, «Ўзгидромет» маркази, Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги, «Ергеодезкадастр» давлат қўмитаси

2016 — 2020 йилларда Ўзбекистон
Республикасида атроф табиий муҳит
мониторинги дастурига
1-ИЛЮВА

**Сув сифати мониторингини олиб бориш учун оқова сувларни
қабул қилувчи сув ҳавзаларининг
РЎЙХАТИ**

Т/р	Оқова сувларни қабул қилувчи сув ҳавзаларининг номланиши
Қорақалпоғистон Республикаси	
1.	Амударё
2.	Дўстлик канали
3.	Суенли канали
4.	Кегейли канали
5.	«Пограничный» коллектори
Андижон вилояти	
6.	Қорадарё
7.	Шаҳрихон дарёси
8.	Асака ташламаси
9.	Марҳамат ташламаси
10.	Қашқардак коллектори
11.	Марҳамат коллектори
12.	Абдусамат коллектори
Бухоро вилояти	
13.	Зарафшон дарёси
14.	Аму-Бухоро канали
15.	Жанубий Когон коллектори
16.	Сакович коллектори
17.	Ҳадича коллектори
Жиззах вилояти	
18.	Сангзор дарёси
19.	Ўркўлсой коллектори
20.	Кли коллектори
21.	Эски туя тортар коллектори
22.	Оқ булоқ коллектори
23.	Молтоб коллектори
Қашқадарё вилояти	
24.	Қашқадарё
25.	Танхоздарё
26.	Оқ сув дарёси
27.	Шимолий коллектор

Т/р	Оқова сувларни қабул қилувчи сув ҳавзаларининг номланиши
28.	Дашт коллектори
29.	1-Магистрал коллектор
30.	3-2-Жанубий коллектор
31.	Жанубий коллектор
32.	2-3 -Жанубий коллектор
Навоий вилояти	
33.	Зарафшон дарёси
34.	«Санитарний» коллектори
35.	Мирзо Мўмин коллектори
36.	Марказий коллектор
37.	Бишкент коллектори
Наманган вилояти	
38.	Сирдарё
39.	Норин дарёси
40.	Уйғурсой дарёси
41.	Жабборсой дарёси
42.	Шаханд коллектори
Самарқанд вилояти	
43.	Зарафшон дарёси
44.	Оқдарё
45.	Корадарё
46.	Сиёб канали
47.	Толигул ташламаси
48.	Хаузаксой коллектори
49.	Чиганоқ коллектори
50.	Собирсой коллектори
51.	Тош кичик коллектори
Сурхондарё вилояти	
52.	Амударё
53.	Сурхондарё
54.	Қозоқсой дарёси
55.	Қизилсув дарёси
56.	Шарғунсой дарёси
57.	Тўпаланг дарёси
58.	Сангардак дарёси
59.	Хондиза дарёси
60.	Қоратоғ дарёси
61.	Обизаранг дарёси
Сирдарё вилояти	
62.	Сирдарё

Т/р	Оқова сувларни қабул қилувчи сув ҳавзаларининг номланиши
63.	Дўстлик канали
64.	ВЖБ коллектори
65.	«Исторический» коллектори
66.	Шўрўзак коллектори
67.	С-1 канали
68.	К-1 канали
Тошкент вилояти	
69.	Сирдарё
70.	Оҳангарон дарёси
71.	Чирчиқ дарёси
72.	Қорасув дарёси чап қирғоғи
73.	Салар канали
74.	Тақачи-Бўка канали
75.	Янги Турмуш коллектори
76.	Бўзсув канали
77.	Зах канали
78.	Билдирсой
79.	Ўгамсой
80.	Қоракўл дюк канали
81.	II ишлаб чиқариш коллектори
82.	Катта Юмалоқ ташламаси коллектори
83.	Тошканал канали
84.	Дўстлик канали
85.	Тақачи-Бўка канали
Фарғона вилояти	
86.	Жанубий Фарғона канали
87.	Шоҳимардон дарёси
88.	Исфайрамсой
89.	Марғилонсой
90.	Варзак коллектори
91.	Ўрта Қизилтепа коллектори
92.	«Дренаж» коллектори
93.	Карвон ташламаси коллектори
94.	Бешалисой коллектори
95.	Сўхсой
Хоразм вилояти	
96.	Амударё
97.	Чаккакўл коллектори
98.	Чиқирчи коллектори
99.	«Большой Озёрний» коллектори
100.	«Митяновский» коллектори

Т/р	Оқова сувларни қабул қилувчи сув ҳавзаларининг номланиши
101.	Боғот коллектори
Тошкент шаҳар	
102.	Чирчиқ дарёси
103.	Бўзсув канали
104.	Қорақамиш канали
105.	Қорасув канали
106.	Салар канали

2016 — 2020 йилларда Ўзбекистон
Республикасида атроф табиий муҳит
мониторинги дастурига
2-ИЛОВА

**Куйқа тўплагичлар жойлашган ҳудудларда тупроқни ифлослантирувчи
манбалар мониторинги объектларининг
РЎЙХАТИ**

Т/р	Куйқа тўплагичлар номи	Идоравий мансублиги	Жойлашган манзили	Эгаллаб турган майдони (га)
Бухоро вилояти				
1.	Очиқ турдаги куйқа тўплагич	Бухоро нефтни қайта ишлаш заводи «Ўзбекнефтегаз» МХК	Қоравулбозор тумани	0,26
Қашқадарё вилояти				
2.	Куйқа тўплагич	«Ўзкимёсаноат» АЖ	Деҳқонобод тумани, Бешбулоқ мавзеси	4,7
Навоий вилояти				
3.	«Электромеханика» ҚК АЖ куйқа тўплагичи	«Электромеханика» ҚК АЖ «Ўзкимёсаноат» АЖ	Қизилтепа тумани, «Маликчўл» фермер хўжалиги	5,34
4.	Куйқа тўплагич	«Электромеханика» ҚК АЖ «Ўзкимёсаноат» АЖ	Қизилтепа тумани, «Маликчўл» фермер хўжалиги	125,0
5.	Куйқа тўплагич	«Навоийазот» АЖ	Кармана тумани, «Кармана» фермер хўжалиги	10,0
Самарқанд вилояти				
6.	Куйқа тўплагич	«Самарқанд-геология» ДГТ	Каттақўрғон тумани, Ингичка мавзеси	0,4
7.	«Самарқанд кимё заводи» АЖ куйқа тўплагичлар (I, II ва III навбатлари)	«Самарқанд кимё заводи» АЖ	Самарқанд тумани, Кимёгарлар мавзеси	181,96
Сурхондарё вилояти				
8.	Куйқа тўплагич	«Жарқўрғоннефтегаз» АЖ «Ўзбекнефтегаз» МХК	Жарқўрғон тумани, Лалмикор мавзеси	0,03
Сирдарё вилояти				
9.	Куйқа тўплагич	«Сирдарё» АЖ ИЭС «Ўзбекэнерго» АЖ	Ширин шаҳри	1,4
10.	Куйқа тўплагич	«Сирдарё» АЖ ИЭС «Ўзбекэнерго» АЖ	Ширин шаҳри	1,15
11.	Куйқа тўплагич	«Сирдарё» АЖ ИЭС «Ўзбекэнерго» АЖ	Ширин шаҳри	1,45

Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2016 й.

Т/р	Қуйқа тўплагичлар номи	Идоравий мансублиги	Жойлашган манзили	Эгаллаб турган майдони (га)
12.	Қуйқа тўплагич	«Сирларё» АЖ ИЭС «Ўзбекэнерго» АЖ	Ширин шаҳри	2,0
Тошкент вилояти				
13.	Қуйқа тўплагич	«Максам-Аммофос» АЖ	Олмалиқ шаҳри	268,8
14.	Қуйқа тўплагич	«Олмалиқ кон-металлургия комбинати» АЖ	Ангрен шаҳри	153,0
15.	Қуйқа тўплагич	«Олмалиқ кон-металлургия комбинати» АЖ	Чирчиқ шаҳри	40,0
16.	Қуйқа тўплагич	«Максам-Чирчиқ» АЖ	Чирчиқ шаҳри	10,0
Фарғона вилояти				
17.	Чиқинди йигувчи	Фарғона нефтни қайта ишлаш заводи «Ўзбекнефтегаз» МХК	Фарғона шаҳри, Қирғули шаҳарчаси	0,50
18.	Қуйқа тўплагич	«Фарғонаазот» АЖ «Ўзкимёсаноат» АЖ		8,0
19.	Қуйқа тўплагич	«Олтиариқ нефтни қайта ишлаш заводи» МЧЖ «Ўзбекнефтегаз МХК	Олтиариқ тумани	0,26
20.	Қуйқа тўплагич	«Қувасойшифер» АЖ	Қувасой шаҳри	3,0

2016 — 2020 йилларда Ўзбекистон Республикасида атроф табиий муҳит мониторинги дастурига
3-ИЛОВА

**Хом ашё чиқиндихоналари жойлашган ҳудудларда тупроқ-грунтни
ифлослантирувчи манбалар мониторинги объектлари
РЎЙХАТИ**

(Назорат қилиш даврийлиги йилда 2 марта (баҳор, куз))

Т/р	Хом ашё чиқиндихонаси номи	Идоравий мансублиги	Манзили	Эгаллаган майдони, га
Жиззах вилояти				
1.	Маржонбулоқ комбинати хом ашё чиқиндихонаси	Маржонбулоқ олтин қазиб чиқариш кони	Ғаллаорол тумани, Маржонбулоқ шаҳарчаси	46
Қашқадарё вилояти				
2.	Хом ашё чиқиндихонаси	«Ўзкимёсаноат» АЖ	Деҳқонобод тумани, «Бешбулоқ» даҳаси	50
Навоий вилояти				
3.	1-кон-металлургия заводи (КМЗ) хом ашё чиқиндихонаси	1-КМЗ тасарруфидаги саноат чиқиндиларини кўмиш жойи	Навоий тумани, «Ибн Сино» ш/х чегарасида	630
4.	2-КМЗнинг I навбатдаги хом ашё чиқиндихонаси	1-КМЗ тасарруфидаги саноат чиқиндиларини кўмиш жойи	Томди тумани, «Томди» ш/х чегарасида	952
5.	2-КМЗнинг II навбатдаги хом ашё чиқиндихонаси	Марказий кон бошқармаси тасарруфидаги қаттиқ маиший чиқиндиларни кўмиш жойи	Томди тумани, «Томди» ш/х чегарасида	2500
6.	3-КМЗнинг хом ашё чиқиндихонаси	3-КМЗ тасарруфидаги саноат чиқиндиларини кўмиш жойи	Учқудуқ тумани, Наврўз-30 чегарасида	720
Наманган вилояти				
7.	«Олмалиқ кон-металлургия комбинати» АЖ хом ашё чиқиндихонаси	«Олмалиқ кон-металлургия комбинати» АЖ	Поп тумани, «Чодак» ш/х	40,7

Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2016 й.

Т/р	Хом ашё чиқиндихонаси номи	Идоравий мансублиги	Манзили	Эгаллаган майдони, га
Самарқанд вилояти				
8.	Хом ашё чиқиндихонаси	«Ингичка Металлист» ҚК АЖ	Каттақўрғон тумани, Ингичка шаҳарчаси	33
Сурхондарё вилояти				
9.	Хом ашё чиқиндихонаси	«Олмалиқ кон-металлургия комбинати» АЖ	Кенгузар қишлоғи	12
Тошкент вилояти				
10.	2-кон бошқармаси хом ашё чиқиндихонаси	«Навоий кон-металлургия комбинати» ДКнинг 2-кон бошқармаси	Тошкент вилояти, Ўртачирчиқ тумани, Чигириқ шаҳарчаси	83
11.	1-хом ашё чиқиндихонаси	«Олмалиқ кон-металлургия комбинати» АЖ	Тошкент вилояти, Олмалиқ шаҳри	1010
12.	2-хом ашё чиқиндихонаси	«Олмалиқ кон-металлургия комбинати» АЖ	Тошкент вилояти, Олмалиқ шаҳри	1388,6
13.	Хом ашё чиқиндихонаси	Бурчмулла «Заргарлик» корхонаси, «Ўзолмосолтин» концерни	Тошкент вилояти, Бўстонлик тумани	7

2016 — 2020 йилларда Ўзбекистон
Республикасида атроф табиий муҳит
мониторинги дастурига
4-ИЛОВА

**Саноат чиқиндилари жойлашган ҳудудларда тупроқ-грунтни
ифлослантирувчи манбалар мониторинги объектлари
РЎЙХАТИ**

Т/р	Саноат чиқиндилари полигонлари номи	Идоравий мансублиги	Жойлашган манзили	Эгаллаган майдони, га
Бухоро вилояти				
1.	Радиоактив чиқиндиларни кўмиш полигони	5-кон бошқармаси, «Навоий кон-металлургия комбинати» ДК	Ғижувон тумани, «Кўкча» мавзеси	7,1
Навоий вилояти				
2.	2-саноат чиқиндиларни кўмиш полигони	«Навоий кон-металлургия комбинати» ДК	Томди тумани	24,0
3.	Саноат чиқиндиларни кўмиш полигони	Марказий кон бошқармаси, «Навоий кон-металлургия комбинати» ДК	Томди тумани	56,0
4.	Зарафшон қурилиш бошқармасига қарашли қурилиш чиқиндиларини кўмиш полигони	Марказий кон бошқармаси, «Навоий кон-металлургия комбинати» ДК	Томди тумани	20,0
5.	«Навоий кон-металлургия комбинати» ДКга қарашли Шимолий кон бошқармасининг ишлаб чиқариш чиқиндилари кўмиш полигони	Шимолий кон бошқармаси, «Навоий кон-металлургия комбинати» ДК	Учқудуқ тумани	6,4
Самарқанд вилояти				
6.	Саноат чиқиндилари кўмиш полигони	Жанубий кон бошқармаси, «Навоий кон-металлургия комбинати» ДК	Нуробод шаҳри	40,0

Т/р	Саноат чиқиндилари полигонлари номи	Идоравий мансублиги	Жойлашган манзили	Эгаллаган майдони, га
Тошкент шаҳри				
7.	«Ўзолмосолтин» концернига қарашли собиқ радиоактив чиқиндилар полигони	Ангрен шаҳар ҳокимлиги	Янгиобод мавзеси	68,0
8.	Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясига қарашли физик-ядровий изотопларни кўмиш полигони	Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси	Паркент тумани «Бўстон» ҚФЙ	315,0
9.	Собиқ Бурчмулла корхонасига қарашли «Заргарлик» чиқиндилар кўмиш майдони	Бўстонлик туман ҳокимлиги «Бурчмулла» ҚФЙ	Бўстонлик тумани	0,64

2016 — 2020 йилларда Ўзбекистон Республикасида атроф табиий муҳит мониторинги дастурига
5-ИЛОВА

**Заҳарли моддаларни кўмиш қабристонлари жойлашган ҳудудларда
Тупроқ-грунтни ифлослантирувчи манбалар мониторинги объектлари
РЎЙХАТИ**

Т/р	Заҳарли моддалар кўмиш қабристонларининг номи	Идоравий мансублиги	Жойлашган манзили	Эгаллаган майдони, га
Қорақалпоғистон Республикаси				
1.	«Қораўзак» заҳарли моддалар кўмиш қабристони	Ўзкимёсаноат» АЖ	Қораўзак тумани	12,5
Андижон вилояти				
2.	«Заурак» заҳарли моддалар кўмиш қабристони	«Ўзкимёсаноат» АЖ	Хўжабод тумани	3,0
Бухоро вилояти				
3.	«Кунжиқала» заҳарли моддалар кўмиш қабристони	«Ўзкимёсаноат» АЖ	Бухоро тумани, «Кунжиқала» ҚФЙ	2,0
Жиззах вилояти				
4.	«Боғдон» заҳарли моддалар кўмиш қабристони	«Ўзкимёсаноат» АЖ	Фориш тумани, «Боғдон» ҚФЙ	5,0
Қашқадарё вилояти				
5.	«Пачкамар» заҳарли моддалар кўмиш қабристони	«Ўзкимёсаноат» АЖ	Ғузор тумани, «Қоракамар» мавзеси	3,3
Навоий вилояти				
6.	«Маликчўл» заҳарли моддалар кўмиш қабристони	«Ўзкимёсаноат» АЖ	Қизилтепа тумани, «Маликчўл» фермер хўжалиги	3,3
Наманган вилояти				
7.	«Боғибаланд» заҳарли моддалар кўмиш қабристони	«Ўзкимёсаноат» АЖ	Тўрақўрғон тумани, «Боғибаланд» фермер хўжалиги	11,4
Самарқанд вилояти				
8.	«Сазагон» заҳарли моддалар кўмиш қабристони	«Ўзкимёсаноат» АЖ	Нуробод тумани, «Сазагон» фермер хўжалиги	2,0

Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2016 й.

Т/р	Заҳарли моддалар кўмиш қабристонларининг номи	Идоравий мансублиги	Жойлашган манзили	Эгаллаган майдони, га
Сурхондарё вилояти				
9.	«Наврўз» заҳарли моддалар кўмиш қабристони	«Ўзкимёсаноат» АЖ	Термиз тумани, «Наврўз» фермер хўжалиги	5,0
Сирдарё вилояти				
10.	«Янгиер» заҳарли моддалар кўмиш қабристони	«Ўзкимёсаноат» АЖ	Мирзаобод тумани	1,5
Фаргона вилояти				
11.	«Акбаробод» заҳарли моддалар кўмиш қабристони	«Ўзкимёсаноат» АЖ	Қува тумани, «Акбаробод» мавзеси	0,8
Хоразм вилояти				
12.	«Оқмачит» заҳарли моддалар кўмиш қабристони	«Ўзкимёсаноат» АЖ	Янгиариқ тумани, «Оқмачит» мавзеси	4,0
13.	«Тупроққала» заҳарли моддалар кўмиш қабристони	«Ўзкимёсаноат» АЖ	Хозарасп тумани, «Тупроққала» мавзеси	1,0

2016 — 2020 йилларда Ўзбекистон
Республикасида атроф табиий муҳит
мониторинги дастурига
6-ИЛОВА

**Қаттиқ маиший чиқиндилар тўпланадиган ҳудудларда тупроқ-грунтни
ифлослантирувчи манбалар мониторинги объектларининг
РЎЙХАТИ**

Т/р	ҚМЧ сақланадиган жойларининг номи	Идоравий мансублиги	Жойлашган манзили	Эгаллаган майдони (га)
Қорақалпоғистон Республикаси				
1.	Нукус шаҳри чиқиндихонаси	Нукус шаҳри ҳокимлиги	Нукус шаҳри	50,0
Андижон вилояти				
2.	Андижон шаҳри чиқиндихонаси	Пахтабод тумани Маданият даҳаси	Андижон шаҳри	5,0
3.	Асака шаҳри чиқиндихонаси	Асака тумани ҳокимлиги	Асака шаҳри, Охунбабаев ҚФЙ	6,0
4.	Олтинқўл чиқиндихонаси	Олтинқўл тумани ҳокимлиги	Олтинқўл тумани «Хақиқат» Охунбабаев ҚФЙ	3,0
5.	Марҳамат чиқиндихонаси	Марҳамат тумани ҳокимлиги	Марҳамат тумани, Истиқлол даҳаси	
Бухоро вилояти				
6.	Бухоро шаҳри чиқиндихонаси	Бухоро шаҳри ҳокимлиги	Бухоро тумани, «О. Убайдов» фермер хўжалиги	20,0
7.	Ғиждувон чиқиндихонаси	Ғиждувон тумани ҳокимлиги	Ғиждувон тумани, «Зарангари» ҚФЙ	4,6
8.	Қорақўл чиқиндихонаси	Қорақўл тумани ҳокимлиги	Қорақўл тумани (бошқа ерлар)	4,0
9.	Пешку чиқиндихонаси	Пешку тумани ҳокимлиги	Пешку тумани, Малишак ҚФЙ	2,0
10.	Шофиркон чиқиндихонаси	Шофиркон тумани ҳокимлиги	Шофиркон тумани, Жуйробод ҚФЙ	5,0

Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2016 й.

Т/р	ҚМЧ сақланадиган жойларнинг номи	Идоравий мансублиги	Жойлашган манзили	Эгаллаган майдони (га)
Жиззах вилояти				
11.	Жиззах шаҳри чиқиндихонаси	Жиззах шаҳри ҳокимлиги	Жиззах тумани, «Олтинсой» сувдан фойдаланувчилар уюшмаси	26,5
Қашқадарё вилояти				
12.	Қарши шаҳри чиқиндихонаси	Қарши шаҳри ҳокимлиги	Чироқчи тумани, Қўнғиртов шаҳарчаси	46,95
Навоний вилояти				
13.	Шаҳар ҚМЧ	Навоний шаҳри ҳокимлиги	Навоний тумани, Кармана шаҳарчаси	10,0
14.	Учқудуқ чиқиндихонаси	Шимолий кон бошқармаси «Навоний кон-металлургия комбинати» ДК	Учқудуқ тумани, Дўстлик шаҳарчаси	15,0
15.	Зарафшон чиқиндихонаси	Марказий кон бошқармаси, «Навоний кон-металлургия комбинати» ДК	Томди тумани, Томди шаҳарчаси	24,0
16.	Навбахор чиқиндихонаси	Навбахор тумани ҳокимлиги	Навбахор тумани, Сармиш шаҳарчаси	3,0
17.	Нурота чиқиндихонаси	Нурота тумани ҳокимлиги	Нурота тумани, Ф. Хўжаев шаҳарчаси	3,0
Наманган вилояти				
18.	Наманган шаҳри чиқиндихонаси	Наманган шаҳри ҳокимлиги	Наманган шаҳри	8,2
19.	Косонсой чиқиндихонаси	Косонсой тумани ҳокимлиги	Косонсой шаҳри	5,0
Самарқанд вилояти				
20.	Ургут чиқиндихонаси	Ургут тумани ҳокимлиги	Ургут тумани, Навоний даҳаси	1,5
21.	Пастдарғом чиқиндихонаси	Пастдарғом тумани ҳокимлиги	Пастдарғом тумани, Улугбек шаҳарчаси	2,0
22.	Каттақўрғон шаҳри чиқиндихонаси	Каттақўрғон шаҳри ҳокимлиги	Каттақўрғон шаҳри	10,0
23.	Нарпай чиқиндихонаси	Нарпай тумани ҳокимлиги	Нарпай тумани, Туркистон шаҳарчаси	5,1
24.	Иштихон чиқиндихонаси	Иштихон тумани ҳокимлиги	Иштихон тумани, Йўлдошев даҳаси	1,0
25.	Оқдарё чиқиндихонаси	Оқдарё тумани ҳокимлиги	Оқдарё тумани, Янгиобод шаҳарчаси	2,0
26.	Пайариқ чиқиндихонаси	Пайариқ тумани ҳокимлиги	Пайариқ тумани, Дўстлик шаҳарчаси	5,0
27.	Қўшработ чиқиндихонаси	Қўшработ тумани ҳокимлиги	Қўшработ тумани, Топбақали шаҳарчаси	3,0
28.	Қаттиқ sanoat чиқиндилар майдони	«Навоний кон-металлургия комбинати» ДК	Нуробод тумани, Қиличли шаҳарчаси	1,64
29.	Каттақўрғон чиқиндихонаси	Каттақўрғон тумани ҳокимлиги	Каттақўрғон тумани, Жарбоши шаҳарчаси	5,0
30.	Пахтачи чиқиндихонаси	Пахтачи тумани ҳокимлиги	Пахтачи тумани	5,0
31.	Тойлоқ чиқиндихонаси	Тойлоқ тумани ҳокимлиги	Тойлоқ тумани	2,0
32.	Самарқанд шаҳри чиқиндихонаси	Самарқанд шаҳар ҳокимияти	Самарқанд шаҳри, Хишрау шаҳарчаси	10,0
33.	Жомбой чиқиндихонаси	Жомбой тумани ҳокимлиги	Жомбой ишлаб чиқариш зонаси	2,0

Т/р	ҚМЧ сақланадиган жойларнинг номи	Идоравий мансублиги	Жойлашган манзили	Эгаллаган майдони (га)
34.	Булуғур чиқиндихонаси	Булуғур тумани ҳокимлиги	Булуғур тумани, Минг Чинор шаҳарчаси	7,0
Сурхондарё вилояти				
35.	Термиз шаҳри чиқиндихонаси	Термиз шаҳри ҳокимлиги	Термиз тумани, Каттақум даҳаси	60,0
36.	Жарқўргон чиқиндихонаси	Жарқўргон тумани ҳокимлиги	Жарқўргон тумани, Какайди даҳаси	2,0
Сирдарё вилояти				
37.	Гулистон шаҳри чиқиндихонаси	Гулистон шаҳри ҳокимлиги	Мирзаобод тумани «Беруний» сувдан фойдаланувчилар уюшмаси	20,0
38.	Янгиер шаҳри чиқиндихонаси	Янгиер шаҳри ҳокимлиги	Янгиер шаҳри	3,5
39.	Боёвут чиқиндихонаси	Боёвут тумани ҳокимлиги	Боёвут тумани сувдан фойдаланувчилар уюшмаси	3,0
40.	Сирдарё шаҳри чиқиндихонаси	Сирдарё шаҳри ҳокимлиги	Сирдарё тумани «Ж. Маманов» сувдан фойдаланувчилар уюшмаси	3,0
41.	Ширин шаҳри чиқиндихонаси	Ширин шаҳри ҳокимлиги	Ширин шаҳри	1,2
Тошкент вилояти				
42.	Бўстонлиқ чиқиндихонаси	Бўстонлиқ тумани ҳокимлиги	Бўстонлиқ тумани	5,0
43.	Бекобод тумани	Бекобод тумани ҳокимлиги	Бекобод тумани	3,2
44.	Чирчиқ шаҳри чиқиндихонаси	Чирчиқ шаҳри ҳокимлиги	Паркент тумани	10,0
45.	Олмалиқ чиқиндихонаси	Олмалиқ шаҳри ҳокимлиги	Олмалиқ тумани	6,0
46.	Ўртачирчиқ чиқиндихонаси	Ўртачирчиқ ҳокимлиги	Ўртачирчиқ тумани	5,0
47.	Зангиота чиқиндихонаси	Зингиота тумани ҳокимлиги	Зангиота тумани	8,0
Фарғона вилояти				
48.	Кўқон шаҳри чиқиндихонаси	Кўқон шаҳри ҳокимлиги	Дангара тумани, Қолғандарё даҳаси	23,0
49.	Марғилон шаҳри чиқиндихонаси	Марғилон шаҳри ҳокимлиги	Фарғона тумани, Саткак шаҳарчаси	11,0
50.	Бешариқ чиқиндихонаси	Бешариқ тумани ҳокимлиги	Бешариқ тумани, Навкат шаҳарчаси	5,0
51.	Фурқат чиқиндихонаси	Фурқат тумани ҳокимлиги	Фурқат тумани, Дўстлик шаҳарчаси	2,0
52.	Ўзбекистон чиқиндихонаси	Ўзбекистон туман ҳокимлиги	Ўзбекистон тумани, Камалчук даҳаси	4,0
53.	Фарғона туман чиқиндихонаси	Фарғона тумани ҳокимлиги	Фарғона тумани, Дўстлик шаҳарчаси	1,0
Хоразм вилояти				
54.	Боғот чиқиндихонаси	Боғот тумани ҳокимлиги	Боғот тумани, Досова шаҳарчаси	1,0
55.	Гурлан чиқиндихонаси	Гурлан тумани ҳокимлиги	Гурлан тумани, Янгиобод шаҳарчаси	5,0
56.	Кўшкўпир чиқиндихонаси	Кўшкўпир тумани ҳокимлиги	Кўшкўпир тумани, «Хоразм» шаҳарчаси	7,0

2016 — 2020 йилларда Ўзбекистон
Республикасида атроф табиий муҳит
мониторинги дастурига
7-ИЛОВА

**Сувнинг гидрокимёвий кўрсаткичлари мониторингини олиб бориш
учун кўллар тизими ва сув омборлари
РЎЙХАТИ**

Т/р	Кўллар тизими ва сув омборларининг номи	Эгаллаган майдони км ²	Изоҳ:
Қорақалпоғистон Республикаси			
1.	Сарқамиш кўли	3000,0	
2.	Судочье кўли	353,0	
3.	Жилтирбас кўли	337,0	
4.	Дауткўл	56,0	
5.	Аязқала кўли	33,0	
6.	Думалоқ кўллар тизими	29,0	
7.	Ахчакўл	28,5	
8.	Макпалкўл кўллар тизими	30,0	
9.	Каратерен кўли	21,6	
10.	Илмекўл	18,0	
11.	Шегекўл	16,6	
12.	Мўйноқ кўрфази	36,0	
Бухоро вилояти			
13.	Денгизкўл	336,0	Сув-ботқоқ ҳудудлар Рамсар рўйхатига киритилган кўл
14.	Қорақир кўли	44,5	
15.	Ҳадича кўли	113,0	
16.	Тузкон кўли	57,0	
Жиззах вилояти			
17.	Айдар-Арнасой кўллар тизими	3508,0	Сув-ботқоқ ҳудудлар Рамсар рўйхатига киритилган кўллар тизими
Қашқадарё вилояти			
18.	Сечанкўл	7,32	
19.	Пачкамар сув омбори	13,8	
Навоий вилояти			
20.	Қуйимозор сув омбори	0,15	
21.	Тўдакўл сув омбори	2,17	
22.	Айдар-Арнасой кўллар тизими	3508,0	Сув-ботқоқ ҳудудлар Рамсар рўйхатига киритилган кўллар тизими
Самарқанд вилояти			
23.	Каттақўрғон сув омбори	82,0	
Сурхондарё вилояти			
24.	Учкўл	10,0	

Т/р	Кўллари тизими ва сув омборларининг номи	Эгаллаган майдони км ²	Изоҳ:
Тошкент вилояти			
25.	Ҳайбаткўл	3,0	
26.	Туябўғуз сув омбори	64,0	
27.	Чорвоқ сув омбори	36,71	

2016 — 2020 йилларда Ўзбекистон
Республикасида атроф табиий муҳит
мониторинги дастурига
8-ИЛОВА

**Қайта ишланадиган ва такомиллаштириладиган ўлчашларни
бажариш методикалари
РЎЙХАТИ**

Т/р	Методика номи	Бажариш муддати	Бажарувчи
Атмосфера ҳавосида ифлослантувчи моддалар таркибини ўлчашларни бажариш методикалари			
1.	РД 52.04.186-89. Азот қўш оксидининг оғирлик концентрациясини ўлчаш.	2017 йил	«Ўзгидромет» маркази
2.	РД 52.04.186. Ҳаводан олинган битта намунада азот оксиди ва қўш оксидининг оғирлик концентрациясини ўлчаш.	2017 йил	«Ўзгидромет» маркази
3.	РД 52.04.186. Олтингугурт (II) оксидининг оғирлик концентрациясини ўлчаш.	2017 йил	«Ўзгидромет» маркази
4.	РД 52.04.186. Водород фторидининг оғирлик концентрациясини ўлчаш.	2017 йил	«Ўзгидромет» маркази
5.	РД 52.04.186. Ҳаводан олинган битта намунада қаттиқ фторидлар ва водород фторидининг оғирлик концентрациясини ўлчаш.	2017 йил	«Ўзгидромет» маркази
6.	Р 68.01.50:2009. Атмосфера ер усти қатламидаги озонни аниқлаш методикаси.	2017 йил	«Ўзгидромет» маркази
7.	РД 52.04.186. Атмосфера ҳавосидаги металлларни атом-абсорбцион усулида аниқлаш.	2017 йил	«Ўзгидромет» маркази
8.	РД 52.04.186. Формалдегиднинг оғирлик концентрациясини ўлчаш (фенилгидразин билан).	2017 йил	«Ўзгидромет» маркази
9.	РД 52.04.186. Фенолнинг оғирлик концентрациясини ўлчаш (паранитроанилин билан).	2017 йил	«Ўзгидромет» маркази
10.	РД 52.04.186. Эрувчан сульфатларнинг оғирлик концентрациясини ўлчаш (турбодиметрик усулда).	2017 йил	«Ўзгидромет» маркази

Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2016 й.

Т/р	Методика номи	Бажариш муддати	Бажарувчи
11.	РД 118.3897480.5-91. Атмосферага чиқариладиган саноат ташламалари таркибидаги углерод оксидини автоматик газоанализатор ёрдамида аниқлаш бўйича методик кўрсатмалар.	2016 йил	Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси
12.	РД 118.3897480.4-91. Карбюратор двигателларида ишлатилиб бўлган газларда углерод оксидининг ҳажмий улушини 121 ФА — 01 газоанализатори ёрдамида аниқлаш бўйича методик кўрсатмалар.	2017 йил	Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси
13.	РД 118.3897480.3-91. Атмосферага чиқариладиган ташламалар манбаларини назорат қилишда ўлчовлар натижалари аниқлигининг назорати. Ўтказиш тартиби.	2017 йил	Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси
Табиий ва оқова сувларни ифлослантирувчи моддалар таркибини ўлчашларни бажариш методикалари			
14.	РД 52.24.66-88. Ер усти сувлари таркибидаги галогенорганик пестицидлар ва уларнинг метаболитларини аниқлаш бўйича методик кўрсатмалар.	2018 йил	«Ўзгидромет» маркази
15.	РД 52.24.383-95. Сувларда аммиак ва аммоний ионлари оғирлик концентрациясини кўк тусдаги индофенол кўринишида фотометрик усулда ўлчашларни бажариш методикаси.	2018 йил	«Ўзгидромет» маркази
16.	РД 52.24.446-95. Сувларда хром (VI)нинг оғирлик концентрациясини дифенил-карбазид билан фотометрик усулда ўлчашларни бажариш методикаси.	2018 йил	«Ўзгидромет» маркази
17.	РД 118.3897485.16-92. Табиий ва оқова сувлардаги аммоний ионларининг оғирлик концентрациясини Несслер реактиви билан фотометрик усулда аниқлаш бўйича методик кўрсатмалар.	2016 йил	Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси
18.	РД 118.3897485.19-93. Оқова сувдаги ацетон концентрациясини фотометрик усулда аниқлаш бўйича методик кўрсатмалар.	2016 йил	Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси
19.	РД 118.3897485.16-92. Оқова сувдаги муаллақ моддалар миқдорини гравиметрик усулда аниқлаш бўйича методик кўрсатмалар.	2016 йил	Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси
20.	РД 118.3897485.9-92. Сульфосалицил кислотаси билан фотометрик усулда сувдаги темирни аниқлаш бўйича методик кўрсатмалар.	2016 йил	Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси
21.	РД 118.3897485.11-92. Табиий ва оқова сувлар таркибидаги нефть маҳсулотларининг оғирлик концентрациясини колонкали хроматография тарозили тугалланма билан аниқлаш методикаси.	2016 йил	Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси

Т/р	Методика номи	Бажариш муддати	Бажарувчи
22.	РД 118.3897485.18-94. Табиий ва оқова сувларда никелни диметилглиоксим билан фотометрик усулда аниқлаш бўйича методик кўрсатмалар.	2016 йил	Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси
23.	РД 118.3897485.12-92. Салицилат натрий билан фотометрик усулда оқова сувдаги нитратнинг оғирлик концентрациясини аниқлаш бўйича методик кўрсатмалар.	2016-2017 йиллар	Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси
24.	РД 118.3897485.7-92. Оқова сувда фенолни фотометрик усулда аниқлаш бўйича методик кўрсатмалар.	2016-2017 йиллар	Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси
25.	РД 118.3897485.10-92. Хром (VI)нинг оғирлик концентрациясини фотометрик усулда ўлчашларни бажариш бўйича методик кўрсатмалар.	2016-2017 йиллар	Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси
26.	РД 118.3897485.20-93. Оқова сувларда рухнинг оғирлик концентрациясини фотометрик усул билан ўлчашларни бажариш бўйича методик кўрсатмалар.	2016-2017 йиллар	Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси
27.	РД 118.3897485.23-94. Оқова сувлар таркибини ўлчаш аниқлигининг ички ва ташқи назорати. Ўтказиш тартиби.	2016-2017 йиллар	Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси
28.	РД 118.3897485.22-94. Давлат стандарт намуналари ва аттестациядан ўтказилган эритмаларни қўллаш тартиби.	2016-2017 йиллар	Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси
29.	НВН 33-5.3.01-85. Оқова сувлар таҳлили учун намуналар олиш бўйича қўлланма.	2016-2017 йиллар	Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси
Тупроқ-грунтни ифлослантирувчи моддалар таркибини ўлчашларни бажариш методикалари			
30.	РД 118.3897485.15-92. Тупроқ таркибидаги пестицидлар миқдорини ўлчашда олинган натижалар аниқлигининг ички ва ташқи назорати ўтказиш тартиби.	2016-2017 йиллар	Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси
31.	РД 118.3897485.32-96. Тупроқ намуналарида рухнинг оғирлик улушини фотоколориметрик усулда ўлчашларни бажариш методикаси.	2016-2017 йиллар	Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси
32.	РД 118.3897485.11-92. Тупроқ, табиий ва оқова сувлар таркибида нефть маҳсулотларини аниқлаш бўйича методик кўрсатмалар.	2016-2017 йиллар	Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси
33.	РД 52.18.180-89. Тупроқ намуналарида хлорорганик пестицидларнинг оғирлик улушини суюқ газли хроматография усулида ўлчашларни бажариш методикаси.	2016-2017 йиллар	Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси

Т/р	Методика номи	Бажариш мuddати	Бажарувчи
34.	РД 52.24.66-86. Назорат қилинаётган муҳитнинг ифлосланиш кўрсаткичлари натижаларининг аниқлик назорати тизими.	2017-2018 йиллар	«Ўзгидромет» маркази
35.	РД 52.18.289-90. Тупроқ намуналарида ҳаракатчан шаклдаги металлларнинг (мис, кўрғошин, рух, никель, кадмий) оғирлик улушини атом-абсорбцион таҳлил билан ўлчовларни бажариш методикаси.	2017-2018 йиллар	«Ўзгидромет» маркази
36.	РД 52.18.286-91. Тупроқ намуналарида атом-абсорбцион таҳлил билан сувда эрувчан шаклдаги металлларнинг (мис, кўрғошин, рух, никель, кадмий) ўлчашларини бажариш методикаси.	2017-2018 йиллар	«Ўзгидромет» маркази
37.	РД 52.18.191-89. Тупроқ намуналарида кислотادا эрийдиган металлларнинг (мис, кўрғошин, рух, никель, кадмий) атом-абсорбцион таҳлили билан ўлчашларни бажариш методикаси.	2017-2018 йиллар	«Ўзгидромет» маркази
38.	РД 52.18.180-89. Тупроқ намуналарида галоидоорганик пестицидлар ҳамда п.п-ДДТ; п.п-ДДЭ; альфа-ГХЦГ; гамма-ГХЦГ ва трифлуралиннинг оғирлик улушини суюқ газли хроматография усулида ўлчашларни бажариш методикаси.	2017-2018 йиллар	«Ўзгидромет» маркази
39.	РД 52.18.310-92. Тупроқ намуналарида паратион-метил, фозалон ва диметоат фосфорорганик пестицидларнинг оғирлик улушини суюқ газли хроматография усулида ўлчашларни бажариш методикаси.	2017-2018 йиллар	«Ўзгидромет» маркази
40.	РД 52.18.103-86. Тупроқ таркибидаги пестицидлар ва токсик металллар миқдорининг аналитик ўлчовлари сифатини баҳолаш.	2017-2018 йиллар	«Ўзгидромет» маркази
41.	Тупроқ намуналарида аммиакли азотни аниқлаш.	2017-2018 йиллар	«Ўзгидромет» маркази
42.	Вақтинчалик методик кўрсатмалар. Ионо-селектив электрод усули билан тупроқда, ўсимликларда, ёгинларда, ҳавода ва табиий сувларда фторни аниқлаш.	2017-2018 йиллар	«Ўзгидромет» маркази
43.	РД 52.18.287-2001. Тупроқ намуналарида далапон-натрий гербицидининг оғирлик улушини суюқ газли хроматография усулида ўлчашларни бажариш методикаси.	2017-2018 йиллар	«Ўзгидромет» маркази
44.	РД 118.3897485.13-92. Нефть маҳсулотларини тупроқда, табиий ва оқова сувларда флуориметрия билан аниқлаш методикаси.	2017-2018 йиллар	Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси
45.	РД 52.18.103-86. Пестицид қолдиқлари ва оғир металлларни аниқлаш учун тупроқ ва ўсимлик намуналарини олиш бўйича вақтинчалик методик қўлланма.	2017-2018 йиллар	Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси

Т/р	Методика номи	Бажариш мўддати	Бажарувчи
46.	РД 118.3897485.14-92. Тупроқ намуналарини олиш ҳамда уларни нефть ва нефть маҳсулотлари билан ифлосланганлик таҳлилига тайёрлаш бўйича методик қўлланма.	2017-2018 йиллар	Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси
47.	РД 118.3897485.36-97. Атроф муҳит объектлари ва пахта ёғида магний хлорат дефолианти концентрациясини фотометрик усулда аниқлаш бўйича методик кўрсатмалар.	2017-2018 йиллар	Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси
48.	РД 118.3897485.33-96. Тупроқ намуналарида сувда эрувчан фторнинг оғирлик улушини потенциометрик усулда ўлчашларни бажариш методикаси.	2017-2018 йиллар	Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси
49.	О'зО'У 116:1999. Тупроқда маргумушнинг оғирлик улушини фотоколориметрик усулда ўлчашларни бажариш методикаси.	2017-2018 йиллар	Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси
50.	О'зО'У 142:2000. Тупроқ намуналарида хромнинг оғирлик улушини фотоколориметрик усулда ўлчовларни бажариш методикаси.	2018 йил	Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси
Радиацион мониторинг			
51.	Кузатув тармоғи ва лаборатория назорати вазифаларини бажарувчи гидрометеорологик станция навбатчисига методик тавсиялар.	2017 йил	«Ўзгидромет» маркази
52.	Гидрометеорологик станциялар ва постларга қўлланма.	2017 йил	«Ўзгидромет» маркази
Гидробиологик мониторинг			
53.	РД Уз 52.25.32-97. Марказий Осиё ҳудуди сув объектларида гидробиологик мониторинг ўтказиш усуллари.	2018 йил	«Ўзгидромет» маркази